

Verslag

Gezamenlijke vergadering

Commissies Water & Infrastructuur (W&I) en Bestuur, Middelen en Waterketen (BMW)

Aanwezig

dhr. J.W. Aerts (50PLUS), dhr. J.N.J.J. Beemsterboer (BBB ■), mw. J.H.H. de Boer (BBB), mw. S.M.M. Borgers (Water & Natuur), dhr. R.M. Bosma (Dijkgraaf), dhr. W.F.C. Cramer (VVD) (iets later), dhr. L.H.M. Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land), dhr. F.J.A. Frowijn (CDA) (iets later), mw. B.J. Glashouwer (CDA), dhr. E. de Graaf (50PLUS), mw. S.G.C. Hak (VVD), mw. K. Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land ■) (iets later), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. E.A. Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) (voorzitter deel II), dhr. B.G.M. Kramer (BBB), dhr. F. T.S. van der Laan (PvdA) (voorzitter deel I), dhr. A.M. Langeveld (VVD ■), dhr. A. Lap (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. M.A. Leijen (PvdA ■), dhr. B.S. Nootebos (Water & Natuur), dhr. P. Oudega (PvdA) (deel I), mw. E. Y. van Roijen (Waterplatform Groen, Water & Land), dhr. J.D. Rooker (Ongebouwd), dhr. S.R.F. Ruiter (Ongebouwd ■), dhr. C. Schipper (Boeren Burgers Waterbelang), dhr. R. van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang), mw. M.E. Sluis (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. M. L. van der Zijde (PvdD), dhr. F. A.S. Zoon (PvdD), mw. A.A.M. Zuurbier-Oudhuis (BBB) (■) hoogheemraad

Tevens aanwezig

dhr. H. Ouaali (bestuursadviseur) (deel I), mw. L. van Heezik (deel II)
mw. R.M. Lubbers (Notuleerservice Nederland)

Afwezig

dhr. F. H.A. de Boer (Water & Natuur), mw. T.M. Brouwer (BBB), dhr. F. Hoekstra (Water & Natuur), dhr. N.C.A.M. Karsten (BBB), dhr. T.J. Kwakman (Forum voor Democratie)

Kopie aan
CHI

Van
Hafid Ouaali en Liesbeth van
Heezik

Registratienummer
23.1085642

Datum vergadering
01 november 2023
16:30 – 22:25 uur

1. Opening en mededelingen

De voorzitter ¹opent de gezamenlijke vergadering van de commissies BMW en W&I en heet iedereen -ook diegenen die de vergadering via de livestream volgen- van harte welkom. Er is een aantal afmeldingen en portefeuillehouder Hartog en de heer Frowijn zullen iets later aansluiten.

- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) heeft drie mededelingen: 1. Het toegezegde verslag over de themabijeenkomst over de Kaderrichtlijn Water van 18 oktober is toegestuurd. 2. Op 8 november staat een themabijeenkomst gepland over 'waterverdeling bij hitte/droogte'. 3. Het omzetten van de quickscan in een

¹ De heer Van der Laan zit deel I van de vergadering voor. Mevrouw Koning-Bruijn deel II.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

werkprogramma is enigszins vertraagd en wordt naar verwachting in 2024 geagendeerd.

- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) kondigt aan dat in november/december een drietal voorstellen zullen worden aangeboden over 'duurzame energieopwekking'. Zij herinnert de commissieleden aan de op 10 november op de rwzi Geestmerambacht geplande informatieve bijeenkomst over deze voorstellen en de onderlinge samenhang. De uitnodiging wordt 02 november nogmaals toegestuurd.
- Naar aanleiding van een brief van de gemeenten Bergen en Schagen heeft in de laatste week van oktober overleg plaatsgevonden over de ontwikkelingen inzake de Hondsbossche Duinen tussen de betrokken wethouders en hun ambtelijke staf. Rijkswaterstaat was eveneens aanwezig. Het overleg verliep constructief en was gericht op samenwerking met betrekking tot een duurzame onderhoudsstrategie van dit gebied, aldus portefeuillehouder Langeveld (VVD). Alle belangen worden meegewogen. In december staat een 2de gesprek op de rol. Er wordt een variantenstudie opgesteld als basis voor de onderhoudsstrategie in relatie tot de toekomstige zandsuppletie. Voorjaar 2024 zal meer informatie beschikbaar komen.
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) wil weten waarom HHNK afwijkt de overeenkomst tussen Boskalis-Van Oord, anders dan de afgelopen jaren werd overeengekomen. De fractie gaat ermee akkoord als deze vraag schriftelijk wordt beantwoord. Ook wil W&N weten wat de gevolgen zijn voor de veiligheid, natuurkwaliteit en recreatieve voorzieningen voor HHNK, de gemeenten, Provincie en TBO's (Terreinbeherende Organisaties).
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt dat er vooralsnog nog nergens van af wordt geweken en dat er ook geen contractbreuk heeft plaatsgevonden. Er is slechts sprake van een constatering. HHNK heeft een afspraak met Rijkswaterstaat dat een de opdracht heeft met Boskalis-Van Oord. De commissies zullen spoedig nader schriftelijk worden geïnformeerd. **Toezegging.**
- Op 19 oktober 2023 vond de 'pitchronde' van het Waterinnovatiefonds (WIF) plaats, aldus de heer Zoon (PvdD) hetgeen resulteerde in een positief advies met betrekking tot het plan van Hypersonic (automatische metingen waterkwaliteit). Het product lijkt een interessante aanvulling/vervanging van diverse bemonsteringen die worden uitgevoerd. Er wordt nog gezocht naar proefopstellingen om het systeem 'te laten leren'. Mogelijk kan het WIF een zinvolle bijdrage leveren. Het voorstel voor een lening ligt ter beoordeling bij het Groenfonds.
- Mevrouw Jellema (PvdA) vraagt wat de reden is van de afwezigheid van portefeuillehouder Hartog.

De voorzitter zegt dat hij bij de opening al had aangegeven dat zij iets later zou komen.

2. Vaststellen van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Vertegenwoordigende rol

3. Gelegenheid tot inspreken

Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

4. Mondelinge vragen

De voorzitter wijst erop dat -volgens het protocol- mondelinge vragen bij voorkeur uiterlijk 48 uur voorafgaande aan de vergadering schriftelijk dienen te worden aangemeld zodat deze tijdens deze vergadering kunnen worden beantwoord.

(Op dit moment wordt gemeld dat de livestream is onderbroken. Daarop wordt de vergadering geschorst.)

De voorzitter heropent de vergadering met de mededeling dat de livestream beperkt is tot beeld. Er wordt dus geen geluid uitgezonden. Het besprokene wordt -ten behoeve van de uitwerking tot het verslag- vastgelegd via de voicerecorder van de notulist. Portefeuillehouder Hartog en de heer Frowijn zijn inmiddels aangekomen. Vervolgens geeft hij het woord aan de PvdD die -zij het eigenlijk te laat- schriftelijke vragen had ingediend.

De heer Zoon (PvdD) dankt voor deze coulance. Onderwerp: de door het Rijk aan de Provincie gestuurde brief over het PPLG-plan dat in de zomer 2023 is aangeboden met onder andere de KRW-maatregelen. 1. In de brief wordt aangegeven dat de stand van de Natura 2000-gebieden door onder andere verdroging is verslechterd. Vraag: is dit ook het geval in het werkgebied van HHNK? Zo ja, heeft het waterschap dan fouten gemaakt? 2. De brief is kritisch over de peilopzet in veenweidegebieden, impact op verzilting en zoetwatervraag. Vraag: in hoeverre is HHNK betrokken bij de update van het PPLG-aanbod richting minister? 3. Het Rijk vindt het niet helder hoe het Landbouwportaal bijdraagt aan het bereiken van de waterdoelen. Vraag: wat betekent dit voor de financiële steun vanuit het Rijk vanuit het PPLG-budget als koploperproject voor dit LBP?

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) antwoordt: de Natura 2000-gebieden vallen onder de Provincie, niet HHNK. De portefeuillehouder weet niet wat de effecten van de verdroging op die gebieden zijn. De portefeuillehouder laat uitzoeken of HHNK fouten heeft gemaakt en komt hierop later terug.

Betrokkenheid HHNK bij de update van het PPLG-aanbod: HHNK neemt deel aan de PPLG-stuurgroep met name waar het water-gerelateerde aspecten betreft maar de Provincie is leidend. LBP: het eerste Landbouwportaal loopt door tot eind 2024. In het LBP 2.0. wordt de aansluiting geïntensiveerd met betrekking tot waterdoelen (zuiveringstechnieken, zoetwateropslag en precisielandbouw). In het nieuwe LBP komen nieuwe thema's aan bod. Momenteel wordt het thema 'middelengebruik in de glastuinbouw' verkend en LTO start een in de polder De Drieban een gebiedsproces op het gebied van vermindering van de inzet van gewasbeschermingsmiddelen (gelieerd aan de landbouw). Partijen dienen elkaar -meent de portefeuillehouder- scherp te houden om het Landbouwportaal 2.0. tot een groter succes te maken dan het lopende.

Mevrouw Borgers (Water & Natuur) vraagt of HHNK dus samen met LTO een gebiedsproces start op De Drieban.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) leest voor: 'Op dit moment wordt het thema middelengebruik verkend in de glastuinbouw en start LTO in de polder De Drieban een gebiedsproces op het gebied van vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen'.

Mevrouw Borgers (Water & Natuur) vraagt portefeuillehouder in de aanstaande concernrapportage te verklaren waarom HHNK niet zelf een gebiedsproces start maar dat dit

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

aan LTO wordt overgelaten. Op basis van de formulering in de concernrapportage maakt zij op dat HHNK een gebiedsproces start.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zal de vraag na de pauze beantwoorden.

Kaderstellende rol

5. Meerjarenperspectief 2024-2027 (23.1005568)

Voorgenomen besluit:

Het vaststellen van:

1. Het meerjarenperspectief 2024 tot en met 2027;
2. De stijging van de belastingopbrengst op 10,7% in 2024, 2025 en 2027 en 10,8% in 2026, gemiddeld over de heffingscategorieën watersysteemheffing en zuiveringsheffing;
3. De belastingopbrengst over de heffingscategorie wegenheffing stijgt niet in het jaar 2024. In 2025 worden geen belastingen geheven voor de wegenheffing en in dat jaar daalt de belasting derhalve met 100 procent;
4. De jaarschijf 2024 als richting voor de begroting 2024.
5. a. Het uitgangspunt, de looptijd van de onderhoudsvoorziening waterbodems te actualiseren. b. Het uitgangspunt, de looptijd van de onderhoudsvoorziening voor overige onderhoudswerkzaamheden te actualiseren.

Tijdens de recente gezamenlijke commissievergadering hebben fracties hun input kunnen indienen en toelichten, aldus de voorzitter. D&H stelt nu voor het MJP vast te stellen. Technische vragen konden vooraf worden gesteld. Hoewel deze niet allemaal zijn beantwoord, verzoekt de voorzitter de aanwezigen de bijdragen met name te richten op de bestuurlijke afwegingen met betrekking tot het voorliggende besluit.

- Haperende livestream: bij navraag bleek de portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) dat in het MJP noch de begroting een post is opgenomen voor een nieuwe geluidsinstallatie. Die zou circa €40k vergen. Toch acht de portefeuillehouder het zinvol om mogelijke opties uit te zoeken en de commissies hierover te informeren omdat het uitermate vervelend is dat de livestream meermalen niet feilloos bleek te functioneren. Hoewel dit geen harde toezegging is, zal de portefeuillehouder zich hiervoor inzetten.

Tijdens overleg met de financiële experts van de waterschappen (op 01 november 2023) stonden de verhogingen van de omslagen en investeringen centraal (onder andere in zuiveringen, dijken, rivieren). Er werden percentages genoemd van 20-24-18%. De voorgestelde HHNK-verhogingen vallen weliswaar lager uit maar de portefeuillehouder benadrukt dat de waterschappen ervaren dat de tijden zijn veranderd. 2023 is een verkiezingsjaar en ook dat is een complicerende factor. De portefeuillehouder dankt de organisatie voor hun inspanningen ten behoeve van de presentatie van de informatie en het schetsen van de afwegingen. Afgaande op de vele technische vragen zou kunnen worden geconcludeerd dat niet alles even duidelijk is overgekomen. Dit leermoment wordt meegenomen bij het volgende MJP.

Toelichting op het MJP

Na goedkeuring door het CHI vormt het MJP -een belangrijk financieel kader- het richtsnoer voor de betreffende vier jaren. De eerste jaarschijf 2024 is richtinggevend voor de begroting 2024. De daaropvolgende drie jaar zijn weliswaar richtinggevend, maar de onzekerheid neemt gaandeweg toe. In het MJP zijn alle CHI-besluiten die genomen zijn na vaststelling van het MJP 2023-2026 opgenomen en ook is de

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

begroting 2023 verwerkt. Dat geldt ook voor nieuw beleid en intensivering (opgenomen in de keuzewijzer).

Het DB heeft de noodzakelijke aanpassingen en intensiveringen toegelicht. Meer dan tot dusverre gebruikelijk, heeft het college het AB meegenomen in de beeld- en oordeelsvorming over het MJP. Het staat dan ook voor de tweede keer op de agenda. Besluitvorming volgt op 25 november.

Behalve zuiver financiële aspecten (zoals kostenstijgingen) wordt aandacht gevraagd voor het feit, dat HHNK zich rekenschap dient te geven van de snel veranderende maatschappij die ook steeds meer van het waterschap verwacht.

Het DB heeft gekeken naar mogelijkheden om besparingen door te voeren, optimalisaties en samenwerking met andere waterschappen, overheden en maatschappelijke organisaties. Deels met succes. Maar het is onontkoombaar dat diverse ontwikkelingen personele implicaties zullen hebben (de gevolgen van de 'water en bodem sturende' aanpak; gebiedsgerichtwerken; anticipatie op Europese richtlijnen, de versterking van de crisisbeheersorganisatie en de digitalisering). HHNK wil een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Daarvoor moet de werkdruk niet worden verhoogd en moet er zorg zijn voor de medewerkers. In de vorige begroting was op basis van de contourennota voor het Strategisch Personeelsplan aangegeven, dat er in 2023 een uitwerking zou komen van dit SPP.

Zie de verwerking in de tweede tranche.

De portefeuillehouder erkent dat het proces om te komen tot het SPP niet optimaal is verlopen, zoals ook al vermeld in de oplegger bij de vergaderstukken. De portefeuillehouder biedt hiervoor zijn excuses aan.

In het MJP 2024-2027 is bij de uitwerking van het SPP in het bestuurlijke proces, door het strakke proces van besluitvorming, ook vertraging ontstaan. Ook dit leermoment wordt bij het volgende MJP-proces meegenomen en zal de rol van het CHI een plek krijgen. Overigens is het SPP vooral een strategisch proces dat elk jaar tot andere keuzes kan leiden.

Naast het SPP blijft er ruimte voor formatie-aanpassingen qua aantallen fte. Zoals in 2023 vanwege de uitbreiding met nieuwe taken én de intensivering van bestaande taken en in de toekomst door te voeren aanpassingen in de organisatie (en mogelijk het schrappen van bepaalde taken). Keuzes zijn onvermijdelijk.

Het college deelt de zorgen van het AB met betrekking tot de in het MJP opgenomen kostenstijgingen met 10,7%. Maar deze 10,7% acht het DB onvermijdelijk.

Het DB heeft de oproep om te komen met een bezuinigingsvariant serieus bestudeerd. Er zijn ook bezuinigingen doorgevoerd maar het DB heeft ervan afgezien om een niet realistische variant te presenteren.

Er was in het MJP 2023-2026 uitgegaan van een verhoging met 6,4%. Vanwege inflatie en kostenstijgingen moest het MJP 2024-2027 met 2,3% worden aangepast. Tevens had HHNK te kampen met hogere energie- en kapitaalslasten, het inrekenen van bestuursvoorstellen en het SPP, diverse wettelijke verplichtingen wat leidde tot een extra stijging met nog eens 2%. Al met al resulterend in 10,7%.

Ook het coalitieakkoord is in het MJP verwerkt. De portefeuillehouder ziet het als een goede basis voor de realisatie van de taken van HHNK.

De voorzitter opent de eerste termijn en adviseert de commissieleden de tijdens de vorige commissie gehouden uitgebreide discussie niet te herhalen tijdens deze oordeelsvormende bespreking. Een aantal openstaande technische vragen worden nog beantwoord en kunnen meewegen bij de uiteindelijke besluitvorming in het CHI.

- Mevrouw Jellema (PvdA) interrumpeert met een vraag betreffende de orde. Zij heeft begrip dat het DB het MJP kort introduceert, maar de inleiding was wel uitzonderlijk lang en ving mogelijk al een aantal vragen weg. Maar het is aannemelijk dat men

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

toch in herhaling valt omdat men deze inleiding niet meer volledig voor de geest kan halen.

De oproep van de voorzitter om de bespreking met name te beperken tot een bestuurlijke inbreng terwijl niet alle technische vragen al zijn beantwoord, ziet de PvdA als een complicerende factor.

De lange inleiding wordt enerzijds gewaardeerd, maar was wel wat 'te'.

De voorzitter vraagt mevrouw Jellema naar voorstel van orde.

- Mevrouw Jellema adviseert het DB om in het vervolg een beknopte intro te geven en ruimte te bieden aan de discussie en de beantwoording door het DB. Het voelt ongemakkelijk om vragen te stellen als de portefeuillehouder kan stellen, dat deze al in de presentatie werden aangekaart.

De voorzitter zegt dat een voorstel van orde terstond ter stemming aan de commissieleden dient te worden voorgelegd. Hij sondeert daarop tevergeefs de visie van de aanwezigen en geeft daarop het woord aan de portefeuillehouder.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) geeft aan dat de inleiding weloverwogen tot stand is gekomen en dat er -juist indachtig de commissies- een onderbouwing is opgenomen voor de genomen beslissingen en aangegeven hoe HHNK zich verhoudt tot zijn omgeving. Het spijt de portefeuillehouder als deze als 'overdreven' is ervaren. Bovendien is de intro geenszins bedoeld om het aantal vragen te beperken.
- Mevrouw Jellema (PvdA) zegt dat haar bijdrage moet worden beschouwd als een 'cri de coeur' en dat zij het vervolg verder gewoon afwacht.

De voorzitter heet de heer Cramer van de VVD welkom.

- De heer Aerts (50PLUS) heeft een kanttekening bij het CHI-voorstel, pagina 12, nieuw resultaat R38: *'Binnen de randvoorwaarden van de waterveiligheidsfunctie hebben onze keringen maatschappelijk toegevoegde waarde, zoals natuur, biodiversiteit, landbouw, cultuurhistorie, recreatie, duurzame energie en bebouwing'*. 50PLUS vindt de genoemde zaken goed te realiseren binnen de bestaande dijklichamen, maar ten aanzien van bebouwing is het type bebouwing bepalend (nieuwe bebouwing, bestaande?). De fractie vindt 'bebouwing' een vreemde eend in de bijt van dit rijtje. Bij een calamiteit kan bebouwing als enige niet tijdelijk terzijde worden geschoven om deze het hoofd te bieden. Vandaar het advies om bebouwing te schrappen.
- Mevrouw Glashouwer (CDA) dankt de organisatie voor alle inzet en wacht de beantwoording van een aantal openstaande vragen af. Inflatiepercentage: het CDA wil graag zeker weten dat er bij de berekening wordt uitgegaan van 4,7%. Het CDA wil sturen op een maximale belastingverhoging die gelijk is aan het inflatiepercentage. De portefeuillehouder stelt weliswaar dat HHNK wordt geconfronteerd met zeer veel taken/werkzaamheden, maar het CDA vindt dat toch ook rekening moet worden gehouden met de draagkracht van de belastingbetalers. Vandaar dat de fractie -ondanks ambities en uitdagingen zoals aangegeven door het DB-wil sturen op bezuinigingsmogelijkheden. De keuzewijzer biedt nog weinig grip daarop. In 2019 werd overigens al toegezegd dat er bezuinigingen zouden worden aangereikt om gezamenlijk te bespreken. Maar de portefeuillehouder ziet momenteel geen mogelijkheden om te bezuinigen maar het uiteindelijke besluit is aan het CHI.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

De fractie roept het DB op de belastingverhoging te verlagen naar 4,7% en keuzemogelijkheden aan het CHI te laten.

In februari 2023 is een tweetal voorstellen genomen met betrekking tot waterveiligheid die nader kunnen worden bediscussieerd. Mogelijk kunnen deze worden opgeschort om de stijging enigszins te mitigeren.

Het CDA erkent dat ook andere vergelijkbare infrastructurele organisaties, zoals Rijkswaterstaat, te kampen hebben met een vergelijkbare problematiek en pittige interne discussies daarover. Het CDA voorziet dat er om te bezuinigen moet worden geschrapt in ambities en dat er dus keuzes moeten worden gemaakt.

De portefeuillehouder zegt dat deze al zijn gemaakt, maar de stukken geven hierin geen inzicht. Het CHI dient hierover te kunnen meedenken, stelt het CDA.

Tevens vindt de fractie het essentieel dat men oog heeft voor de organisatie, gelet op de geschetste ontwikkelingen en ambities en zaken 'die er echt toe doen'. Mevrouw Glashouwer complimenteert de organisatie dat dit allemaal mogelijk wordt gemaakt maar hoopt dat men dit kan blijven doen. Een personeelstekort vormt een belasting van het apparaat 'en daar moeten we zuinig op zijn'.

- De heer Kramer (BBB) dankt de portefeuillehouder als eerste voor de uitvoerige uitleg en onderbouwing. De fractie vindt de toekomst van het waterschap en de lasten daarvan voor de ingezetenen zorgelijk. Zij zullen de komende jaren veel meer moeten afdragen in vergelijking met het referentiejaar. BBB vindt de geleidelijke - soms ondoorzichtige- wijze waarop nieuwe taken voor het personeel aan de organisatie worden toegevoegd, verontrustend ('als het ware plakjes salami, een beetje de omgekeerde kaasschaafmethode').
Daarbij komt dat de verzoeken zowel vanuit de coalitie als andere partijen om efficiencywinst te behalen en alternatieven te onderzoeken -in plaats van uitbreiding van personeel- niet worden ingewilligd. BBB erkent dat HHNK te maken heeft met diverse uitdagingen én ambities, het inlopen van achterstanden, de gevolgen van de snel veranderende omgeving en nieuwe regelgeving e.d. Al die factoren dragen bij aan onzekerheid. HHNK is voornemens om in een tijd van ingrijpende veranderingen het personeelsbestand fors op te hogen maar BBB vindt het noodzakelijk om de organisatie kritisch te bezien (anno nu en de toekomstige).
BBB roept het DB op om binnen afzienbare tijd een gedegen extern onderzoek te laten uitvoeren naar de interne organisatie van HHNK (personeel en de bredere context). De fractie vindt de advieskosten van HHNK gezien zijn omvang aan de lage kant en wijst erop dat er achterstallig onderhoud is op assets maar ook op het gebied van bedrijfsvoering. Mogelijke onderzoeksvragen: de mogelijkheden om slimmer te gaan werken; nagaan of de verhouding tussen staf en uitvoerende taken nog steeds in balans is; zijn er mogelijkheden om de efficiency te vergroten. BBB wil de inwoners kunnen verzekeren dat het waterschap efficiënt en effectief opereert en lasten zo laag mogelijk worden gehouden, zeker gezien de aanstaande grote opgaven.
De fractie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er veel -vaak dezelfde- argumenten worden genoemd 'waarom het allemaal meer moet zijn' maar vraagt zich af of er ook kritisch wordt gekeken naar de eigen organisatie.
BBB is benieuwd naar de visie van de portefeuillehouder hierop.
- De heer Cramer (VVD) kan zich aansluiten bij het betoog van BBB. Ook de VVD vindt het zinvol dat er eens goed naar de eigen organisatie wordt gekeken. De fractie beseft dat dit zal leiden tot extra druk voor de organisatie die toch al met grote druk wordt geconfronteerd. Maar anderzijds dient het algemeen bestuur ook begrip te hebben voor de belangen van de kiezers/belastingbetalers die van het algemeen bestuur mogen verwachten dat hun belangen zo optimaal mogelijk worden beheerd.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

En dat vergt een kritische blik op efficiency én effectiviteit van de organisatie. Derhalve ondersteunt de VVD de oproep van de BBB met betrekking tot het onderzoek.

- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) dankt de organisatie voor de uitgebreide en plezierige wijze waarop de organisatie de commissies heeft voorzien van de benodigde informatie met betrekking tot het MJP en de begroting. Ook de informele informatieavond was zeer zinvol.

Het MJP bevat de visie op de komende vier jaar. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen is dat een korte tijd. HHNK zal in toenemende mate worden geconfronteerd met de gevolgen van de klimaatveranderingen. Ook wordt de tweedeling in de samenleving steeds duidelijker. En ondanks de tropische temperaturen waren er amper insecten in de zomer van 2023. De biodiversiteit holt achteruit met grote gevolgen voor de natuur én de landbouw/veeteelt. De Partij voor de Dieren vindt dat HHNK zich dient te verhouden tot deze zorgelijke ontwikkelingen. Portefeuillehouder Ruiters gaf dit zelf al aan: 'Het is een totaal andere tijd'. Wat gaat/kan HHNK doen om het tij te keren?

'Keer het tij', de naam van het verkiezingsprogramma van de PvdD, zou een toepasselijke naam kunnen zijn voor een duidelijke richtinggevende visie van het waterschap op de toekomst die verder reikt dan de komende vier jaar met betrekking tot de Meerjarenplannen én de begrotingen.

Dat gaat dus veel verder dan focussen op 'zuinig zijn en op de winkel passen'.

De fractie vindt dat ook HHNK-bestuurders het misverstand dat de mens boven de natuur staat zullen moeten loslaten en dienen te erkennen dat mensen afhankelijk zijn van de ecosystemen waarvan zij immers onderdeel uitmaken.

In deze visie moet worden erkend dat de problemen alleen kunnen worden opgelost door te erkennen dat dieren, klimaat, natuur en milieu een volwaardige plek hebben naast de mens. Deze visie dient ten grondslag te liggen aan het HHNK-beleid.

Vraag: deelt het CHI/DB de noodzaak om langer vooruit te kijken dan vier jaar en de oproep om een visie te ontwikkelen zoals omschreven?

1. Biodiversiteit: de fractie vindt het goed dat dit als onderwerp is genoemd, maar het is meer dan maaibeeld, natuurvriendelijk onderhoud, vismigratie e.d.

Biodiversiteit is essentieel voor het leven op aarde. Vandaar dat de fractie vindt dat biodiversiteit als 'thema' en niet als 'effect' is opgenomen in het MJP en begroting.

Dat geldt ook voor wat betreft duurzaamheid. Vraag: is de portefeuillehouder bereid om beide de waarde toe te kennen die zij verdienen en deze als 'effecten' op te nemen (inclusief concrete resultaten/prestaties/mijlpalen per jaar)?

De PvdD is blij met het promoten van natuurvriendelijke oevers, maar in de KEUR ontbreekt een voorkeur. De fractie vindt dat bij elke renovatie/herstel in de basis hiervoor wordt gekozen en wil dat bij alle niet-natuurvriendelijke oevers fauna-uittreedplaatsen worden gerealiseerd.

2. Strategisch Personeelsplan: HHNK zal de diverse complexe maatschappelijke problemen zowel praktisch als beleidsmatig het hoofd moeten bieden. Er rust een grote verantwoordelijkheid op het waterschap.

Op dit moment wijst de voorzitter een interruptieverzoek af en verzoekt de commissieleden interrupties en discussies te bewaren tot de tweede termijn. Voorts geldt het principe: één woordvoerder per fractie.

- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) vervolgt. HHNK zal gezien de ontwikkelingen een andere organisatie worden dan voorheen. Dat vergt medewerkers met de benodigde kwaliteiten en de fractie steunt de in het SPP voorgestelde uitbreiding van het personeel.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

3. Belastingverhogingen: de noodzakelijke opgaven leiden onvermijdelijk tot lastenverhogingen. De fractie gaat akkoord met de voorstellen onder voorwaarden dat deze noodzaak helder wordt uitgedragen aan burgers en bedrijven en wat zij terugkrijgen voor deze lastenverzwaringen. De PvdD vindt dat HHNK meer dan voorheen openbaar duidelijk dient te maken dat het waterschap enorm belangrijke taken vervult.

4. Tweedeling: de fractie pleit voor handhaving van de ruimhartige kwijtschelding. Als het blijkt te gaan om grote bedragen die moeten worden kwijtgescholden, zal moeten worden gezien waarin wordt geïnvesteerd. Maar HHNK moet dus niet bij voorbaat al uit te gaan van 'wat is het meest efficiënt en effectief', maar dient toekomstgericht te bepalen wat nodig is.

- De heer Rooker (Ongebouwd) dankt de organisatie voor het omvangrijke MJP dat inmiddels al meermalen in diverse settings is besproken. Desondanks kan de fractie maar moeilijk 'wennen' aan het voorgestelde percentage belastingverzwaring, ook al ligt dat lager dan bij sommige andere waterschappen.
De fractie sluit zich aan bij het voorstel van BBB om de organisatie eens door te lichten op taken e.d.
Overall worden verhogingen van de investeringen doorgevoerd, maar dat geldt in veel mindere mate voor 'schoon water'. Zijn de middelen wel afdoende, mede met het zicht op de Kaderrichtlijn Water? Hij verwijst voorts naar de juridische quickscan over het bereiken van de doelen. Kunnen/mogen er onevenredige kosten worden gemaakt voor het behalen van de doelen met betrekking tot de waterkwaliteit? Hoe moet 'onevenredig' worden gedeut? Begin 2024 wordt de discussie hierover voortgezet, maar de fractie kan zich voorstellen dat grotere investeringen in de verbetering van de rwzi's niet ondenkbeeldig zijn om de doelen te behalen. Daarvoor zijn de verhogingen in het MJP tot 2027 mogelijk ontoereikend.
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) gaat zijn inbreng tijdens de vorige commissiebespreking niet herhalen. Hij dankt de organisatie voor de beantwoording van vrijwel alle vragen.
Pagina 11: Formatieontwikkeling HHNK 2015-2022: '*Groei vanaf 2018 2022, bestuurlijk goedgekeurd: MJP 2018 2021, 2020 2023, 2021 2024 en 2022 2025, verbetering natte infrastructuur Noordkop, Aquathermie, samenwerken Bodem en Water inclusief Landbouwportaal, versnelde aanpak gebruik eigendom.*' De fractie is het oneens met de vermelding van Aquathermie omdat deze formatie uit de formatie zelf kwam (betreft dus geen extra formatie).
Verwijzend naar de tweede concernrapportage verzoekt de fractie om nog eens kritisch te kijken naar de post 'rentebaten'. In deze rapportage zijn de baten verhoogd naar €12,6 miljoen. Voor de jaarschijf 2024 wordt de opbrengst geschat op €5,1 miljoen (=verschil van €7,5 miljoen). Het rentepercentage is immers recentelijk aanzienlijk gestegen (31 augustus 2023: 3½ %).
Ook Waterplatform GW&L steunt de oproep van BBB om een extern onderzoek in te stellen naar de organisatie (onder andere ook naar het inperken van taken/schaalvoordelen van outsourcen bepaalde werkzaamheden).
- Mevrouw Jellema (PvdA) dankt het college voor het uitgebreide MJP en de partiële beantwoording van schriftelijke vragen. Opzet MJP en keuzewijzer (kolommen): de fractie wijst op de gewijzigde betiteling ten opzichte van voorgaande versies en de PvdA zou die graag weer terugzien in de toekomstige. Graag een toezegging van de portefeuillehouder.
Strategisch Personeelsplan 2024-2027: de PvdA vindt dat een SPP dient te worden uitgeschreven en dat de voorliggende PowerPointpresentatie hiervoor ontoereikend

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

is. Voorts de vraag waarom het SPP elk kwantitatief inzicht ontbeert in nieuwe behoeftes, een uitsplitsing van de uitstroom van personeel naar sector- of kennisniveau enz. Dit SPP bevat slechts universele teksten die jaar-op-jaar zouden kunnen worden gebruikt. Een onderbouwing van personele voorstellen ontbreekt volledig.

Voorts zijn er helaas ook geen ideeën te vinden om medewerkers aan te trekken en te behouden (duobanen, mantelzorgverlof, diversiteitsbeleid).

Vraag: komt er een betere versie van dit SPP?

- De heer Nootebos (Water & Natuur) heeft de Powerpointversie van het SPP weliswaar gelezen (met veel al bekende teksten) maar een onderbouwing van de vertaling ontbreekt volledig. De fractie vindt het SPP te algemeen en ook niet voldoen aan eerdere toezeggingen dat het SPP onderlegger van het MJP zou zijn. Bovendien wordt in het begeleidend schrijven aangegeven dat het CHI bij het Strategisch Personeelsplan zou worden betrokken.
Ook veel coalitiepartijen hebben de wens om 'de bestaansgrond en de organisatie van het waterschap' tegen het licht te houden gesteund: 'Je zou bijna denken dat één en één twee is'.
Keuzewijzer: de fractie vindt het verbazingwekkend dat maatschappelijk verantwoord ondernemen in de laatste kolom staat (niet prioritair) maar de beloning van bestuurders een categorie eerder als een maatregel die zeker moet worden genomen. W&N is benieuwd naar de visie van de overige fracties en verwijst naar de bredere maatschappelijke discussie over betaalbaarheid van rekeningen voor 'de gewone man'.
Het DB is tegen het doorschuiven van rekening naar toekomstige generaties. W&N heeft meermalen per (niet aangenomen) motie en tijdens besprekingen van onder andere peilbesluiten bepleit om de KRW als prioriteit te beschouwen. Opvallend is dat HHNK volgens de quickscan wel degelijk een inspanningsverplichting heeft hoewel de fractie beseft dat in het werkgebied niet alle doelen haalbaar zijn. Het zittende bestuur heeft de moties helaas niet gesteund. De KRW dient -vindt W&N- te worden aangemerkt als categorie I.
Extra door huurwoningen te betalen kosten: de fractie is blij dat de bepleite aanpassingen -zij het in beperkte mate- zijn doorgevoerd. De fractie had graag gezien dat de belastingen voor huurwoningen gelijk waren getrokken met die van de koopwoningen en dus evenredig stijgen met de kosten voor eigenaren.
De fractie roept D&H op om na te gaan welke renderende investeringen mogelijk zijn om inkomsten te verwerven (windmolenparken, bijvoorbeeld).
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) start met de opmerking dat zijn fractie zich veelal 'redelijk Calvinistisch opstelt' waar het de financiën betreft, vandaar dat de aangekondigde stijging met 10,7-10,8% de fractie zwaar op de maag valt. Hoewel de fractie beseft dat er veel werk verzet moet worden.
Pagina 12 keuzewijzer: hoewel de jaarlijkse bezoldiging van het DB circa €142k kost, wordt dit bedrag hier slechts als 'p.m.-post' opgevoerd. Bij agendapunt 7 komt de fractie hier nader op terug.

De voorzitter sluit de vragenronde in de eerste termijn af en geeft het woord aan portefeuillehouder Ruiter.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) bevestigt richting CDA dat het percentage van 4,7% correct is. Het DB acht bezuinigingen -zoals bepleit door het CDA- gezien de huidige omstandigheden niet realistisch. De portefeuillehouder neemt de suggestie van de BBB -gesteund door diverse andere fracties- om de organisatie

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

eens door te lichten door een externe partij mee om in het DB te bespreken. Hij doet op dit moment geen toezegging maar zal de commissies op de hoogte houden van de uitkomsten. Overigens wordt in de oplegger toegelicht op welke wijze er besparingen zijn doorgevoerd.

Als zou worden besloten om een externe partij in te huren, dan zal noch de '(Omgekeerde) salamitactiek noch kaasschaafmethode' aan de orde zijn. Hoewel hij vindt dat de organisatie goed functioneert, kan het altijd slimmer. En als er een externe partij wordt gevraagd, zullen de nu lage advieskosten toenemen.

Er is indertijd (onderzoek 2021) geconstateerd dat HHNK ten opzichte van andere waterschappen een terughoudend beleid voerde ten aanzien van achterstanden en investeringen (en met minder mensen). Toen de nadelen bleken, werd besloten tot de in 2022 ingezette inhaalslag.

De portefeuillehouder is het niet eens met de PvdD waar het visie betreft: er is veel tijd besteed aan de Watervisie, de Deltavisie (waarin de grote uitdagingen zijn benoemd). Maar het is denkbaar dat gezien de actuele omstandigheden en de forse geplande investeringen het zinvol is om hierover nog eens na te denken. Maar: HHNK heeft op dit moment dus wel degelijk een visie, al wordt die mogelijk niet door alle fracties volledig ondersteund.

Rentebaten: de €651 miljoen is inmiddels fors teruggelopen tot circa €63 miljoen (eind MJP-periode) met een daling van de rentebaten tot gevolg. De portefeuillehouder zegt Waterplatform GW&L toe dat hij de vraag daarover nader schriftelijk zal beantwoorden.

In reactie op de kanttekeningen van de PvdA over de gehanteerde benamingen stelt de portefeuillehouder dat hiervoor bewust voor is gekozen. Voorgaande jaren waren meerdere varianten aan de orde maar de benamingen vond het DB niet meer opportuun anno 2023. Maar de portefeuillehouder zegt toe dat het DB zal bespreken of de benamingen richting toekomst moeten worden 'vastgezet' zodat duidelijk is wat er in het MJP-kader wordt bedoeld.

Strategisch Personeelsplan: er is sprake van een lopend proces, en er ligt nog geen afgebakend beleidsstuk. Het DB wil het graag als flexibel instrument kunnen hanteren. Een Strategisch Personeelsplan dient keuzes ten aanzien van de formatie mogelijk te houden, gebaseerd op de zich aandienende uitdagingen. Zie de besluiten die inzake de formatie zijn genomen en niet voortkwamen uit het SPP.

Inclusie en diversiteit zijn wel benoemd (zie ook de Contourennota uit 2022) en HHNK spant zich nadrukkelijk in om ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in huis te halen. 'Daar kunt u van verzekerd zijn', aldus de portefeuillehouder richting PvdA.

MVO kan bestempeld worden als werk-in-uitvoering. HHNK stelt hiervoor een nieuwe systematiek op.

Bezoldiging DB: de portefeuillehouder vindt dat de hoogte hiervan niet van invloed is op de factor 'betaalbaarheid', zoals genoemd door W&N. De portefeuillehouder benadrukt, dat de bezoldiging van de algemeen bestuursleden van waterschappen in het voorjaar met 32% is verhoogd. Het DB had graag gezien dat de bezoldiging van DB-leden via bijvoorbeeld een ministeriele beschikking was geregeld in plaats van het besluit over te laten aan de AB-leden van waterschappen zelf.

HHNK besteedt veel aandacht aan de KRW (zie o.a. de quickscan). Eventuele maatregelen zullen uiteraard in het CHI aan de orde komen.

Afdracht huurwoningen: HHNK dient zich te houden aan de vastgestelde kostentoedelingsverordening en de portefeuillehouder vindt het bijzonder dat Water & Natuur kennelijk een eigen conclusie heeft getrokken omdat HHNK hierop immers niet zelf kan sturen. Komend jaar wordt deze verordening opnieuw vastgesteld, mogelijk onder het nieuwe belastingregiem.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

Het DB buigt zich al nadrukkelijk over potentiële renderende investeringen en eventuele opties worden uiteraard in de commissies geagendeerd. Voorbeeld: het meer benutten van biogas op de waterzuiveringen en het opwekken/gebruik van alternatieve vormen van energie.

BBB vindt de stijging van 10,7% fors, maar de portefeuillehouder hoopt dat de onderbouwing de fractie heeft overtuigd van de noodzaak.

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) verzoekt 50PLUS de gestelde vraag even nader te preciseren.
- De heer Aerts (50PLUS) leest het citaat voor en vraagt zich af wat het woord 'bebouwing' hier doet.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt dat gezien het op 'water en bodem sturend-beleid' waar mogelijk bebouwing op dijken wordt toegestaan. Er bestaat overigens ook al historische bebouwing op dijken. Daarom is bebouwing in dit rijtje meegenomen.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt in reactie op de door W&N geuite zorgen over de Kaderrichtlijn Water dat de HHNK-organisatie zich hiervoor nadrukkelijk inzet. En richting fractie Ongebouwd meldt de portefeuillehouder dat de tijd nog niet rijp is voor een gedegen budget in relatie tot datgene dat in de quickscan is opgenomen. Hij wil die pas geven als er ook een onderbouwing beschikbaar is.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt richting PvdD dat HHNK er indertijd bewust voor heeft gekozen om biodiversiteit en duurzaamheid als 'thema's' aan te merken en niet als effecten omdat beide door alle effecten heenlopen. Maar de fractie heeft gelijk dat dit gevolgen heeft voor mogelijkheden om erop te sturen. D&H heeft al mogelijkheden besproken om e.e.a. om een andere (SMART-ere) wijze op te nemen in de 'planning & controlcyclus'. Er wordt ook al gewerkt aan een uitvoeringsprogramma over biodiversiteit en in 2024 wordt gestart met een actualisatie van het klimaat- en energieprogramma waarin het CHI uiteraard input kan leveren.

In reactie op de heer Rooker antwoordt de portefeuillehouder dat de nieuwe aanzienlijke investeringen tot 2027 nog niet zijn meegenomen. In de aanstaande begroting ligt de vraag voor of het CHI kan instemmen met een aantal fte ten behoeve van een gedegen onderzoek naar deze investeringen. De portefeuillehouder verwacht dat er na 2027 bedragen voor de vierde trappen zullen worden opgenomen in de investeringen zodat voldaan kan worden aan de herziene richtlijn Stedelijk Afvalwater.

Aquathermie: de portefeuillehouder begrijpt de verwarring. In het MJP staan nu 2 fte (tot 2025) en die wil het DB ook behouden. De keuzewijzer heeft betrekking op de periode na 2026: continuering van de inzet. Dat kan dan naar verwachting met 1 fte. Maar het besluit is dan aan het CHI.

MVO: Water & Natuur vroeg waarom hieraan geen prioriteit wordt gegeven. HHNK zal vooralsnog nog niet gaan rapporteren op Sustainable Development Goals (SDG's) omdat dit niet betekent dat daarmee de duurzaamheidsdoelstellingen dichterbij zouden worden gehaald. HHNK wil het geld nu liever anders besteden. Dat gebeurt wel door het goed inrichten van het HHNK-klimaat- en energieprogramma. De nieuwe wijze van rapporteren zal als het opportuun is worden toegepast. Maar HHNK is in de praktijk goed bezig met de SDG-doelstellingen.

- De heer Nootebos (Water & Natuur) verzoekt om een interruptie.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

De voorzitter wil deze graag doorzetten naar de tweede termijn waarin nieuwe aspecten aan bod mogen komen.

- De heer Nootebos (Water & Natuur) heeft een opmerking van orde en zegt dat hij geen enkele vraag heeft gesteld over de bezoldiging noch over MVO. Maar gevraagd heeft naar de visie van de andere fracties op het gegeven dat bij variant 1 de bezoldiging is vermeld en in een lagere categorie (variant 2) MVO. Twee hoogheemraden hebben niet door hem gestelde vragen beantwoord terwijl die vraag voorlag aan de fracties.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) biedt hiervoor haar excuses aan.

De voorzitter zegt dat Water & Natuur inderdaad niet heeft gesproken over de bezoldiging maar wel over MVO. Waarvan acte. Waarop de voorzitter de vergadering schorst.

De voorzitter (mevrouw Koning-Bruijn) heropent de vergadering.

Tweede termijn

- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) benadrukt dat de organisatie ook qua formatie moet zijn toegerust op de nieuwe maatschappelijke eisen verband houdend met de snel wijzigende rol. Dit proces en het maken van passend beleid kost tijd en waarschijnlijk ook geld. Een eventueel onderzoek dient ook na te gaan of de huidige personeelsbezetting hiervoor klaar is.
- De heer Cramer (VVD) spreekt bemoedigende woorden aan het adres van de portefeuillehouder verwijzend naar het gedicht 'De Ploeger' van Adriaan Roland Holst:
*'Ik zal de halmen niet meer zien
Noch binden ooit de volle schoven,
Maar doe mij in den oogst geloven
Waarvoor ik dien'.*
Er komt dus een oogst, aldus de VVD. De meest recente economische ramingen zijn - voor wat betreft de inflatie betreft- aanmerkelijk gunstiger dan de voorgaande en zullen dus positief uitpakken voor HHNK.
- Mevrouw Jellema (PvdA) gaat ervan uit dat de wensen van de fractie ten aanzien van de benamingen serieus zullen worden overwogen. Voorts herhaalt de fractie het dringende verzoek om de PowerPointpresentatie alsnog uit te werken in een degelijk Strategisch Personeelsplan. Een uitgewerkte visie op het ambtenarenapparaat is wezenlijk, ook voor het DB zelf.
Vervolgens had zij het gewaardeerd als mede-coalitiepartij BBB voorafgaande aan deze vergadering de PvdA had geïnformeerd over hun voorstel voor een onderzoek: 'Is dit nu een brevet van onvermogen voor onszelf?'. De fracties zitten beide een aantal maanden in het DB en 'gaan wij dan grijpen naar een onderzoek?'. Zij wil weten waarop BBB deze behoefte baseert. De portefeuillehouder is bereid om het verzoek in overweging te nemen en in het DB te gaan bespreken. Maar ook richting bestaande medewerkers lijkt een onderbouwing gewenst. Voorts vraagt de PvdA of BBB een initiatiefvoorstel wil indienen zodat het kan worden besproken. Mevrouw Jellema vindt het een verstrekkend instrument en is benieuwd naar de reactie van BBB.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

De fractie kan verder leven met de kolommen 1 en 2, zoals voorgesteld in het MJP. Uiteraard kunnen er altijd andere keuzes worden gemaakt. Het is begrijpelijk dat in de derde keuzekolom zaken afvallen/worden uitgesteld.

- De heer Frowijn (CDA) interrumpeert. De PvdA is één van de coalitiepartijen. Het viel het CDA op dat het voorstel van de BBB lijkt te kunnen rekenen op unanieme steun van de andere coalitiepartijen wat zou kunnen wijzen op 'in achterkamertjes gemaakte afspraken'. Hij vraagt of de PvdA zich al coalitiegenoot niet serieus genomen voelt.
- Mevrouw Jellema (PvdA) zegt dat dit geen factor is, maar dat zij zich persoonlijk overvallen voelde door het voorstel van de BBB. Ze dankt het CDA voor deze inbreng maar is primair benieuwd naar de reactie van de BBB zelf.
- De heer Kramer (BBB) zegt dat de door BBB gestelde vraag met betrekking tot het onderzoek gezien kan worden als een vervolg op eerder tijdens vergaderingen/inloopspreekuren door de BBB-fractie gestelde vragen/verzoeken rondom transparantie, eventuele alternatieven, achterstallig onderhoud e.d. De gegeven antwoorden vond BBB niet bevredigend. En het verzoek om een onderzoek is dus niet in coalitieverband aan de orde gesteld.
Afgaande op eigen ervaringen signaleert de heer Kramer dat er bij organisaties die veel medewerkers toevoegen op langere periode in-efficiency ontstaat. Het is niet zo dat door het gebruik van het woord 'onderzoek' wordt geïmpliceerd dat 'er iets niet goed is'. De BBB wil evenwel dat er wordt onderzocht of en zo ja welke verbeteringen zouden kunnen worden doorgevoerd. Het is positief dat de portefeuillehouder het verzoek in overweging wil nemen en wil bespreken in het DB (zonder verdere toezegging). De fractie is ook content dat het voorstel door meerdere fracties wordt gesteund. En er is ook geen sprake van achterkamertjespolitiek die daaraan toevoegt: 'Maar misschien heb ik iets gemist'.
- Mevrouw Jellema (PvdA) vraagt of BBB bekend is met de 'Waterschapsspiegel' en beklemtoont dat niet zij maar de heer Frowijn het woord 'achterkamertjes' heeft gebezigd. Zij wilde slechts aangegeven het bijzonder te vinden dat bij de bespreking van het eerste MJP van deze coalitie meteen gegrepen wordt naar het instrument 'onderzoek'. Dat op zichzelf niets negatiefs hoeft op te leveren, maar al gauw €50k-€100k zal gaan kosten. Waarbij zij verwijst naar de discussie over belasting- en overige kostenverhogingen. Zij oppert om het onderwerp in een beperkte samenstelling nog eens door te praten en vraagt wat de BBB hiervan vindt.
- De heer Kramer (BBB) vindt het een verstandig voorstel.
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) adviseert om het recente onderzoek over efficiency (van 1½ jaar geleden) ter beschikking te stellen aan de commissieleden. Tevens zou de benchmark en de Waterschapsspiegel kunnen worden meegestuurd. Er wordt hierin aangetoond, dat HHNK onder het landelijke efficiency- en benchmarkniveau uitkomt. Daarom moet er nu ook meer personeel worden aangetrokken.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) interrumpeert. BBB heeft de BBB al laten weten geen behoefte te hebben aan de inhuur van een bureau. Niet alleen vanwege de kosten maar ook gezien het feit dat de fracties zich steeds positief uitlaten over hetgeen de organisatie aanlevert én de wijze waarop HHNK is georganiseerd. Hij mist de onderzoeksvraag, een essentiële basis voor onderzoek.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

Hij sluit zich aan bij het verzoek van W&N om de genoemde recente informatie breed ter beschikking te stellen. Overigens hoeft dat niet vanaf 'Route 66' (te oud).

- De heer Kramer (BBB) vindt het zinvol om kennis te nemen van deze rapportages. Maar met het oog op de zeer ingrijpende verwachte veranderingen én de grote mate van onzekerheid, acht hij het essentieel dat de organisatie haar ogen opent (en openhoudt) in de zoektocht naar hoe deze veranderingen/vele vragen moeten worden opgepakt. Vandaar dat het zinvol is om hierbij aan de vooravond van belangrijke besluiten en toekomstige belangrijke besluiten, gezamenlijk stil te staan/een onderzoek uit te zetten of iets anders met als centrale vraag: 'Hoe organiseren wij ons naar succes?'. Belastingbetalers hebben er recht op te weten dat het AB alles heeft gedaan om de juiste keuzes te maken.
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) onderschrijft de inbreng van de heer Kramer (BBB). Daarvoor was ook het Strategisch Personeelsplan bedoeld: om na te denken over wat er op HHNK afkomt, om te anticiperen. Dat wordt nu node gemist.

De voorzitter meldt dat de heer Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) inmiddels ook is gearriveerd.

- Mevrouw Glashouwer (CDA) had liever gezien dat de door het DB gemaakte keuzes ten aanzien van investeringen e.d. in het CHI aan de orde zouden zijn gesteld zodat er transparante zou zijn geworden welke keuzes er zijn gemaakt door het DB. Zodoende zou het AB zelf afwegingen én keuzes hebben kunnen maken. Het CDA vindt voorts dat een eventueel onderzoek niet mag leiden tot efficiencykortingen in de bedrijfsvoering. De problematiek dient meer op strategisch niveau met elkaar te worden besproken mede ten behoeve van de te maken politieke keuzes. Het is plezierig te vernemen dat dit ook de intentie is.
- De heer Nootebos (Water & Natuur) vindt het zorgelijk dat HHNK bereid is om -waar mogelijk- medewerking te verlenen aan 'bebouwing van dijken'. Hij acht terughoudendheid op zijn plaats. Voorts wil de fractie weten wat de visie is van de OR met betrekking tot het Strategisch Personeelsplan. Keuzemenu: bij wettelijke verplichtingen ontbreekt de KRW. Naar beste weten is tijdens de vorige vergadering erkend dat het een wettelijke verplichting is. W&N is groot voorstander van het opnemen van de KRW in het keuzemenu. De fractie wil weten hoe de overige fracties de bezoldigingsverhoging voor de DB-leden wegen ten opzichte van MVO.

De voorzitter vraagt de fractie Water & Natuur -mede gezien de agenda- deze vraag te stellen bij het betreffende agendapunt.

- De heer Nootebos (Water & Natuur) zegt dat hij niet heeft gemeld vóór of tegen dit voorstel te zijn, maar hij wil weten hoe men het voorstel weegt ten opzichte van MVO.

De voorzitter herhaalt daarop haar verzoek.

- De heer Nootebos (Water & Natuur) vindt dat de vraag wel nu aan de orde is omdat deze de variantkeuze betreft.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- De heer Aerts (50PLUS) reageert op de beantwoording door de portefeuillehouder ten aanzien van bebouwing op de dijk. Zijn fractie adviseert grote terughoudendheid. Er zijn diverse vormen van bebouwing: bestaande én nieuwe. Bestaande zal moeten worden gerespecteerd maar nieuwe bebouwing brengt 'nieuwe dingen' teweeg en daar is 50PLUS dan ook tegen. Ook zal deze conflicteren met biodiversiteit en natuur. Voorts maakt het verschil of er een schuur dan wel rijtje bungalows wordt gebouwd, ook waar het de juridische afhechting betreft die veel deskundigheid vergt. De fractie adviseert om vóór bebouwing 'bestaande' toe te voegen. Nieuwe bebouwing dient niet te worden toegestaan.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) memoreert de inbreng van diverse fracties tijdens de themabijeenkomst toen werd gevraagd of er een uitwisseling mogelijk is tussen de voorgestelde varianten (andere rangschikking). Afgaande op de discussies oppert BBW of een 'cafetaria-model' geen oplossing is voor een ruimhartigere aanpak.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt toe het gevraagde onderzoek/verslag uit 2021 te zullen verspreiden. **Toezegging.**
- Mevrouw Jellema (PvdA) interrumpeert. Eerdere onderzoeken gaan over de toenmalige bedrijfsvoering/situatie. BBB bepleit nu een onderzoek naar alle veranderingen die in het verschiet liggen. Het is altijd goed om terug te kunnen blikken, maar BBB wil een toekomstgericht onderzoek. Hoe ziet de portefeuillehouder dit?
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) vindt het niet opportuun om op dit moment diepgaand op deze kwestie in te gaan maar hij vindt het wél zinvol om inzage te geven in voorgaande onderzoeken. Het DB zal zich tevens buigen over het voorliggende voorstel van BBB dat gaande de discussie qua doelstelling al enigszins is aangepast hoewel -naar de portefeuillehouder begrijpt- centraal blijft staan de vraag of HHNK klaar is voor de toekomst.
Hij dankt de VVD voor de bemoedigende bijdrage.
De Waterschapsspiegel biedt een goed inzicht in de verschillen tussen de diverse waterschappen en is dus bestudering zeker waard. Deze wordt de komende periode geactualiseerd.
De Ondernemingsraad van HHNK kent een onafhankelijke WOR²-bestuurder. De OR heeft volledige inzage in het Strategisch Personeelsplan en de nieuwe voorstellen. De PowerPointpresentatie is gebaseerd op een gedegen planmatige aanpak. De portefeuillehouder benadrukt, dat de personeelsformatie geen directe aangelegenheid is voor het CHI maar dat de directie en OR 'juist heel goed zijn meegenomen voor wat betreft het SPP'.
- De heer Nootebos (Water & Natuur) is blij te horen dat de OR het SPP steunt. Hij adviseert om de volgende keer in een oplegnotitie aan te geven dat er sprake is van een achterliggend plan. Hij begrijpt dat het CHI zich verre moet houden van het aantal fte per afdeling. Maar het zou plezierig zijn om dit en het standpunt van de OR een volgende keer in een memo te vermelden ('dat geeft ons comfort').
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) antwoordt dat hij dit verzoek aan de hand van de wettelijke bepalingen zal wegen. Maar in de oplegger wordt al toegezegd dat het DB de toekomstgerichte aanpak met het AB gaat bespreken. 'Wat doen we

² Wet op de Ondernemingsraden

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

anders, minder of niet meer?': pagina 14 biedt al de nodige gevraagde informatie. De organisatie is al bezig om niet-kerntaken e.d. af te stoten. Maar de portefeuillehouder erkent dat het beter was geweest als deze informatie vooraf zou zijn meegenomen.

- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt dat HHNK momenteel niet exact weet welke kosten de KRW met zich mee zal gaan brengen. Vandaar dat er niet voor is gekozen om deze in het keuzemenu op te nemen. Er zal eerst gezamenlijk moeten worden bepaald: wat gaan we doen en wat zijn de effecten van de quickscan. Dan moeten de financiële consequenties worden bepaald en zal het AB besluiten nemen.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) beschouwt de kanttekeningen van 50PLUS en Water & Natuur inzake het bouwen op dijken als hun fractiestandpunt. De juridische aspecten worden zeer nauwlettend beoordeeld door de juridische afdeling van HHNK en het waterschap neemt geen enkel risico. Maar de voorstellen passen binnen de HHNK-visie op de multifunctionele kering (zie ook het 'ja mits-principe').
- De heer Nootebos (Water & Natuur) interrumpeert. De portefeuillehouder gaf vóór de pauze aan dat HHNK 'daar waar mogelijk' bereid is om mee te werken. W&N is vóór terughoudendheid voor wat betreft bouwen en is 'blij te horen dat u dat in tweede termijn ook vindt'.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) specificeert zijn antwoord: alleen als bouwen inderdaad mogelijk is (juridisch, technisch e.d.) is HHNK bereid om mee te werken. Als dat juridische, technisch e.d. niet mogelijk is, dus niet.
- De heer Aerts (50PLUS) wijst erop dat als HHNK meewerkt aan bebouwing in/op een dijklichaam er dus niet gekozen wordt voor natuur en biodiversiteit. Ruimte is immers niet overal te vinden.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD): 'Op het moment dat je meewerkt aan een vraag, en een vraag serieus neemt, geef je daar antwoord op. Zo simpel is het'.

De voorzitter concludeert vervolgens dat het MJP als bespreekstuk zal worden doorgeleid naar het CHI.

6. Begroting 2024 (23.1006996)

Voorliggend besluit:

1. De begroting 2024 vast te stellen;
2. Het college van dijkgraaf en hoogheemraden voor het jaar 2024 te machtigen tot het:
 - a. compenseren van budgettekorten en -overschotten binnen effecten en belastingtaken;
 - b. beschikken over de post onvoorzien ter grootte van € 1,0 miljoen;
 - c. beschikken over een algemeen krediet voor het voorbereiden van investeringen tot en met een totaalbedrag van € 10 miljoen;
 - d. beschikken over de in de begroting opgenomen investeringen tot en met € 0,2 miljoen;
 - e. beschikken over de volgende vervangingsinvesteringen:
 - vervanging groot materieel (totaal € 1.000.000, looptijd 2024 en 2025);
 - vervanging vrachtwagen (totaal € 400.000, looptijd 2024 en 2025);
 - onderhoud gebouwen (totaal € 542.000, looptijd 2024 en 2025);
 - f. aangaan van krediet in rekening-courant en kasgeldleningen tot en met een bedrag van € 75,0 miljoen;

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

g. uitzetten van overtollige kasgelden in overeenstemming met Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof).

Omdat alle technische vragen tijdens het inloopspreekuur gesteld konden worden, wil de voorzitter de behandeling nu beperken tot bestuurlijk-inhoudelijke kwesties. Gezien de tijd roept zij op bijdragen kort en bondig te houden.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt (indachtig het verzoek van de voorzitter) slechts, dat hij de begroting onder de aandacht wil brengen.
- Mevrouw Glashouwer (CDA) heeft slechts één opmerking: de fractie is vóór het continueren van het Landbouwportaal.
- Mevrouw De Boer (BBB) wacht nog op de beantwoording van een aantal gestelde technische vragen. De fractie mist echter ook in de begroting een passage over mogelijke bezuinigingen.
- 'Is HHNK in control?', vraagt mevrouw Van der Zijde (PvdD) zich af. De vergelijking tussen planning en uitvoering is een essentieel sturingselement voor het CHI. Dus moet per effect helder zijn welke prestaties concreet moeten worden behaald (in drie jaar) en welke concrete mijlpalen daarvoor per jaar moeten worden gerealiseerd. Hierover dient dan ook te worden gerapporteerd (met uitleg waarom doelen/effecten niet zijn behaald). De PvdD maakt uit de begroting op, dat veel mijlpalen/prestaties niet heel strak qua tijd zijn vastgelegd en evenmin lijken te worden gerealiseerd binnen de tijd die daarvoor oorspronkelijk was bepaald. De kwaliteit van de beschrijvingen per effect verschilt, waardoor het inzicht in wat er in 2024 in totaliteit moet worden gerealiseerd ontbreekt wat het sturen op resultaten bemoeilijkt. Hoewel het ingerichte systeem van planning en rapportage daarvoor in principe wel geschikt is. De fractie adviseert om dit nog beter in te richten zodat het CHI eenvoudiger kan beoordelen of bijsturing noodzakelijk is.
Waterveiligheidsbeleid ministerie I&W: in het door de Algemene Rekenkamer uitgebrachte onderzoek 'Voorbij de dijk' stelt zij dat de verbreding van het waterveiligheidsbeleid tot meerlaagsveiligheid onvoldoende van de grond is gekomen. Dijken worden voornamelijk verstrekt, maar er is onvoldoende aandacht voor preventie door ruimtelijke inrichting (gecontroleerde overstromingen) en crisisbeheersing (ongecontroleerde overstromingen). Maar naarmate het weer extremer wordt, is deze aandacht des te meer noodzakelijk. In gebieden die vatbaar zijn voor overstromingen, wonen naast mensen ook dieren die recht hebben op een vluchtweg als het leefgebied onder water loopt. De PvdD wil dat er in de planvorming rond water en bodem sturend en de crisisplannen standaard aandacht komt voor het welzijn van dieren en de veiligheid van dieren ook expliciet te benoemen bij de uitvoering van crisismaatregelen (en daarop beleid te ontwikkelen).
Muskusrattenbeleid: de fractie heeft grote moeite met de post bestemd voor het uitroeien van deze dieren zonder dat er daadwerkelijk wordt gewerkt aan oplossingen. Het doden veroorzaakt dierenleed en is niet effectief. In 2022 zijn 3.311 muskusratten gedood, in 2021 waren dat er 1.251. Ook de 'bijvangst' van andere dieren (10.193 in 2022) is verontrustend (drie keer het aantal muskusratten) en kan niet als bijvangst worden aangemerkt. De bestrijding kost €600 per gedode muskusrat. Het geld kan beter worden besteed aan diervriendelijke maatregelen. De fractie is blij dat AVG start met een preventiepilot en het is bekend dat dit waterschap deelname van buurtwaterschappen zou waarderen. Verzoek aan de portefeuillehouder is dan ook om met AVG contact op te nemen over deze kans op een diervriendelijker beleid.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- De heer Rooker (Ongebouwd) signaleert dat de begroting overeenkomt met de eerste schijf van het MJP die al ruimschoots is besproken. Vandaar dat de fractie instemt met het voorstel. Muskusratten: als men niet tijdig ingrijpt, en men later tot andere inzichten komt, zullen daardoor meer dieren moeten worden gedood dan het geval is als nu wél maatregelen worden getroffen bij een kleine populatie.
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) citeert pagina 43: '*Behalve het innoveren van onze eigen bedrijfsprocessen en dienstverlening stimuleren we met het Waterinnovatiefonds (WIF) innovatie door bedrijven op het gebied van onze waterschapstaken. Na evaluatie in 2023 is besloten het WIF in de huidige vorm voort te zetten en daarmee te accepteren dat de gefinancierde innovaties niet altijd in de eigen bedrijfsvoering worden toegepast.*' Maar naar beste weten, heeft het vorige AB besloten om het WIF opnieuw voor te leggen aan het nieuwe algemeen bestuur met de vraag of dit AB het WIF in de bestaande vorm wil continueren, dan wel in een andere vorm. Graag een reactie van de portefeuillehouder.
- De heer Van der Laan (PvdA) complimenteert de organisatie met het 'doorwrochte document'. Het is helaas onontkoombaar dat de belastingen gezien de vele diverse uitdagingen moeten worden verhoogd. Hij realiseert zich terdege dat de een stijging met 10% bijzonder fors is maar HHNK heeft gelukkig een goed kwijscheldingsbeleid. Voor de PvdA zou de norm om daarop aanspraak te maken -100% van de bijstand-verhoogd moeten worden naar 110-120% maar dat is aan Den Haag. De fractie is bereid te praten over bezuinigingen maar wel op basis van concrete voorstellen (en geef aan wat HHNK niet meer moet doen). De Omgevingswet zal per 1 januari 2024 van kracht worden. Vraag blijft: is HHNK er klaar voor?
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) heeft 31 oktober vernomen dat de Omgevingswet naar vermoedelijk toch niet per 1 januari 2024 zal ingaan (omdat de Eerste Kamer heeft gezegd deze waarschijnlijk niet te gaan vaststellen). Ook deze begroting wordt geïntroduceerd met de constatering, dat er sprake is woelige en roerige tijden maar dat is al jaren het geval. HHNK dient dan ook gewoon te aanvaarden dat dit zo zal blijven gelet op de geopolitieke verhoudingen. Daarom dient HHNK te werken aan nieuwe buffers zodat bij tijden van echte crisis, er een reserve beschikbaar is en HHNK kan interen. Er liggen vele nieuwe en andere taken in het verschiet. Vandaar de vraag of HHNK het Waterbeheerplan 2022-2027 gaat aanpassen, actualiseren. Alle organisaties spreken over transitie-denken, anticiperen en denkt met SPP en personeel na over adaptatie in de organisatie en anticiperen met nieuw/ander personeel over de huidige en verwachte taken. Vraag: is het DB bereid om het Waterbeheerplan bij te stellen en zo ja op welke aspecten. Welke nieuwe ontwikkelingen signaleert het college? Is men voornemens de organisatie anders te richten en in te richten? Welke nieuwe taken signaleert het college en is het voornemens om de gebiedsgerichte werkwijze te ontwikkelen?
Waterveiligheid: nieuwe technieken, betere data moeten leiden tot inzicht in de actuele veiligheidssituatie van keringen, en samen met een betere planning van onderhoud en materiaal moeten leiden tot efficiënt onderhoud en budgetbeheer. Maar dit is niet terug te vinden in de begroting. Vraag: hoe gaat het DB dit aanpakken?
Voldoende water: W&N mist de intensieve samenwerking met de PPLG. HHNK zit weliswaar aan tafel, maar W&N verwacht dat HHNK meedoet bijvoorbeeld met betrekking tot de veenweidegebieden en actiever is in de samenwerking. Andere waterschappen vervullen wél een proactieve houding. W&N mist de eigen

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

gebiedsgerichte aanpak van HHNK en het inzetten van de eigen grondpositie samen met de TBO's en andere gebruikers.

Effect voldoende water: er is veel aandacht voor wateroverlast en beduidend minder voor een tekort hoewel dat juist in toenemende mate een probleem wordt. HHNK moet dus inzetten op innovaties en ruimtelijke PPLG-oplossingen.

Biodiversiteit: wat heeft de biodiversiteitsmonitor/herstelmonitor opgeleverd? En worden op basis daarvan wijzigingen doorgevoerd of wordt er versneld?

Exotenbeleid: wanneer wordt er een begin gemaakt met het opstellen hiervan. Er kan eenvoudig worden aangehaakt bij het beleid dat door de Provincie wordt opgesteld.

Gezond water: W&N verwacht van HHNK een proactieve aanpak met betrekking tot de Kaderrichtlijn Water en wijst erop dat elke tot dusverre ingediende motie niet is aangenomen. De fractie neemt aan dat HHNK niet pas in beweging komt door de heer Vollenbroek.

Schoon water: W&N vraagt of er een versnelling kan worden gerealiseerd om het afvalwater verder te zuiveren met een horizon van 2030. Wat is daarvoor technisch én financieel nodig?

Belastingen: deze stijgen aanzienlijk meer dan voorzien en W&N verwacht dat dit de komende jaren ook het geval is. W&N vreest dat toekomstige generaties de prijs moeten betalen voor de huidige nalatigheid. Vraag: heeft het DB er over nagedacht of er de komende jaren meer belasting moet worden geheven om de waterkwaliteit te verbeteren en de biodiversiteit te herstellen? En is het DB bereid om toekomstige besluiten uit te breiden met een generatietoets zodat duidelijk wordt met welke kosten de jongeren van nu rekening moeten houden en of dat terecht wordt gevonden.

Renderende investeringen: de indertijd afgesloten lening vormde een fraaie buffer. Maar er is de afgelopen jaren ook ingezet op investeringen. Wat gaat HHNK nog meer doen naast de mogelijkheid van windenergie? Zijn er terugverdienopties en zo ja: welke?

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) kan zich aansluiten bij de inbreng van de PvdA. Ook zijn fractie heeft moeite met de belastingverhoging voor ingezetenen maar ziet geen mogelijkheden voor een tegenvoorstel.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) in reactie op de BBB (zijn er nog bezuinigingen mogelijk in de eerste jaarschijf) antwoordt hij dat deze in het MJP is verwerkt en dus geen mogelijkheden biedt voor aanpassingen. Hij adviseert de BBB zich te richten op het eerstvolgende MJP.
Is HHNK in control? De portefeuillehouder vindt dat de organisatie zich enorm heeft ingezet voor het MJP en de begroting. Bovendien vindt hij die laatste wel duidelijk en zegt daarover dus van mening te verschillen met de PvdD.
De eerste verantwoordelijkheid van het CHI is waterveiligheid. En er is aangetoond dat muskusratten die in gevaar brengen. Wat weegt voor de PvdD het zwaarste? De verantwoordelijkheid voor waterveiligheid en schoon en gezond water of de dieren? De PvdD mag vinden dat dieren naast de mensen staan, maar muskusratten veroorzaken schade. In het werkgebied worden ook bevers verwacht. Preventie is zinvol zolang er nog geen dieren zijn. Maar naar zijn beste weten zit HHNK samen met het waterschap AVG, Rijnland en Stichtse Rijnlanden in een samenwerkingsverband. De pilot is hem niet bekend. Noord-Holland heeft te kampen met meer muskusratten omdat de buur-waterschappen ze niet goed in de hand hebben weten te houden. HHNK heeft ook jaren gehad met 500-600 exemplaren. Dus gericht beleid is wel degelijk effectief gebleken.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

Kwijtschelding: de regeling werkt goed en de toegang tot de regeling is al enigszins verhoogd. HHNK hanteert het wettelijk kader.

Nieuwe buffers: elk MJP is gericht op verstandig financieel beleid. In 2022 werd - samen met de toenmalige hoogheemraad mevrouw Borgers- de risico-inventarisatie opgesteld en werd besloten om €40 miljoen te laten vrijvallen uit de reserves. Het huidige DB verwacht dat de vermelde buffers afdoende zijn. Hierin is ook een deel van de 10% opgenomen om daarmee de buffers in stand te kunnen houden.

Transitie SPP: HHNK wil nadrukkelijk een flexibele organisatie zijn. Daarvoor moet de organisatie financieel op orde zijn en beschikken over goede medewerkers. Dat is de kern van het Strategisch Personeelsplan. De portefeuillehouder gaat graag met het AB in discussie over de keuzes.

Generatietoets: de portefeuillehouder kan hierop niet staande de vergadering inhoudelijk reageren. Hij adviseert de discussie hierover te voeren bij het nieuwe MJP.

- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) is niet gevoelig voor de argumenten van de portefeuillehouder, onder andere verwijzend naar haar complimenten aan het adres van de organisatie. Zij vindt dat er in de begroting en de voortgangsrapportages nog stappen te maken zijn, zoals eerder met voorbeelden geschetst. Haar oproep is geenszins negatief bedoeld ('om af te rekenen') maar om in kaart te brengen wat er anders zou kunnen e.d.
- De heer Van der Laan (PvdA) interrumpeert. Het zijn goede punten die de PvdD aandraagt, maar vindt deze bij uitstek onderwerpen die als eerste zouden moeten worden voorbereid in de Auditcommissie om te landen in een concreet voorstel. Hij wil deze punten niet in deze vergadering uitdiscussiëren.
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) zegt dat dit laatste geenszins haar bedoeling is. Maar zij wil het wel expliciet nu benoemen, zeker nu de Auditcommissie pas één vergadering achter de rug heeft met de accountants. Het onderwerp komt zeker in de Auditcommissie aan bod.

De voorzitter verzoekt mevrouw Van der Zijde haar verdere kanttekeningen te plaatsen in de tweede termijn.

- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt dat eind volgend jaar zal worden gesproken over het LBP 2.0. Is HHNK klaar voor de Omgevingswet? Ja: voor zover HHNK dat althans kan zijn. De techniek werkt maar het is evident dat HHNK toch geconfronteerd zal worden met aanloopproblemen vlak na de inwerkingtreding (die niet kunnen worden voorzien en dus uitgaande van de huidige situatie). In reactie op de inbreng van Water & Natuur is de portefeuillehouder ervan overtuigd, dat HHNK wel degelijk proactief handelt. Het is goed dat W&N het DB hier scherp op houdt. Inzet samenwerking PPLG: HHNK werkt samen met de Provincie én andere stakeholders en is ook zeer actief. HHNK probeert zaken waarop het waterschap invloed op heeft -met name water-gerelateerde- naar voren te halen. Ook het veenweidegebied staat volop in de belangstelling van HHNK. Het watertekort staat in de week van 6 november op de agenda van HHNK en een week later staat er een inloopavond voor burgers op de rol. Dit in aanloop naar een notitie over zoetwaterbeschikbaarheid die in 2024 wordt vastgesteld. Gezond water en proactieve houding: de portefeuillehouder is ervan overtuigd dat HHNK alles wat mogelijk is doet 'en als we daar scherper op moeten zijn, dan zal W&N ons daar gegarandeerd bij helpen'.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) erkent dat in de vorige periode zowel is besloten om geen extra geld beschikbaar te stellen voor het Landbouwportaal maar tevens om de besluiten dienaangaande met betrekking tot het Landbouwportaal 2.0. te laten aan het nieuwe bestuur. De selectiecommissie WIF (met onder andere de heer Zoon en mevrouw Van Roijen) is van start gegaan en de portefeuillehouder wil na een aantal pitches zich met deze selectiecommissie en de ambtelijke organisatie beraden over de innovatieve behoeftes.
Biodiversiteit en de monitor: de portefeuillehouder is dit jaar met de overige portefeuillehouders weer gestart met de herintroductie van de uitvoeringsagenda. Hierin wordt duidelijk wat er langjarig en op enig moment /binnen een bepaald project is voorzien. Het CHI kan het DB daarop bijsturen. De portefeuillehouder wil zelf ook SMART-er gaan sturen op thema's zoals biodiversiteit.
Sneller zuiveren: daarvoor moet eerst inzicht worden verworven en advisering qua technieken en financiën vergt de juiste deskundigheid binnen de organisatie. Dit proces zal enige jaren in beslag nemen alvorens er zal worden geïnvesteerd.
Renderende investeringen: er komt een voorstel over groen gas en het CHI wordt verzocht in te stemmen met een grotere inzet op vergisten ten behoeve van groen gas.
- De dijkgraaf meldt als eerste dat er op 6 december een themabijeenkomst staat gepland over de crisisorganisatie. Die in juni 2021 werd geëvalueerd naar aanleiding van de gevolgen van de clusterbuien. Daarop werd het project 'Crisis in de genen' opgezet in samenloop met de CBO. HHNK mag trots zijn op de 50 medewerkers die altijd inzetbaar zijn voor de calamiteitenorganisatie en het feit dat het waterschap materialen achter de hand heeft om uit te rukken.
Dieren: in het geval van een crisis handelt HHNK niet selectief. Dus de belangen van dieren wegen automatisch mee. Ook bij biodiversiteit is bij de beheerstaken een regulier uitgangspunt.
In de planvorming wordt rekening gehouden met de ontwikkeling in de provincie voor wat betreft klimaatadaptatie. HHNK maakt de informatie via de Watertoets beschikbaar.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) geeft aan dat er nadrukkelijk aandacht wordt geschonken aan de wijze waarop ook dieren in de meerlaagse veiligheid met water en bodem sturend een plek dienen te krijgen. Bij calamiteiten/evacuaties worden altijd de betreffende bevoegde instanties ingeschakeld via de Veiligheidsregio (Dierenbescherming, dierenambulances e.d.). Het is overigens goed dat de PvdD aandacht vraagt voor de positie en belangen van dieren.
Waterbeheerplan (WBP): dat is in de vorige periode vastgesteld na een intensief inspraakproces. Het Waterbeheerplan gaat momenteel als Waterplan (WP) door het leven. Zie de gelijknamige website en het MJP. Het Waterbeheerplan moet elke zes jaar worden geüpdatet en door de provincie worden vastgesteld. Het is eigenlijk de toekomstvisie van het waterschap op het gebied. De lopende versie is op 15 december 2021 vastgesteld en loopt af op 1 januari 2028. Deze versie werd opgesteld in de wetenschap dat de diverse gebiedsprocessen in aantocht waren en de vele nog niet bekende overige ontwikkelingen.
In het WBP worden door de gebiedsprocessen beschreven (ook de thema's). Het is praktisch ondoenlijk om het WP jaarlijks aan te gaan passen. Maar de gebiedsprocessen zouden wel benoemd kunnen worden op de website WP. Maar gebiedsprocessen 'zijn niet van HHNK', op de website van het WP staat daarentegen wél de eigen visie van HHNK.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

Het kader voor het exotenbeleid wordt binnenkort in het CHI besproken. De Provincie is bezig met het opstellen van een programma/plan voor de aanpak van invasieve exoten. Dit richt zich op de bescherming van biodiversiteit (deze insteek wijkt iets af van die van HHNK). Vaststelling hiervan wordt in 2024 verwacht.

De portefeuillehouder hoopt dat ook het HHNK-exotenbeleid uiterlijk 2024 kan worden afgehamerd.

Vanuit de Provincie zal subsidie worden verstrekt voor ondersteuning bij beheer en bestrijding van het exotenonderzoek en de zoektocht naar gebiedsgerichte oplossingen. Het waterschap haakt zeker bij de Provincie aan en het waterschap is er nauw bij betrokken, mede om elkaar bij deze bestrijding te versterken.

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) geeft -in reactie op de PvdD- aan dat er bij de aanpak van de Markermeerdijken rekening wordt gehouden met o.a. de leefgebieden van de ringslang. Ook wordt het werk stilgelegd in het belang van broedende vogels. Voorafgaande aan werkzaamheden brengen ecologen de situatie in kaart ten behoeve van de noodzakelijke bescherming. Betere data worden ingezet voor het assetmanagement om daarmee goed risicogestuurd werken te faciliteren. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van drones, satellieten en sensoren.

Tweede termijn

- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) vindt het verstandig dat een commissie zich gaat buigen over het Waterinnovatiefonds. Is er voor de zomer van 2024 een voorstel te verwachten?
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) merkt op dat portefeuillehouder Hartog het had over het Waterbeheerplan. Op een later moment werd het Waterplan benoemd en omschreven als een 'moetje'. W&N neemt afstand van die aanduiding: HHNK heeft immers zelf behoefte en baat bij een visie, bij plannen voor de toekomst. Meerdere organisaties zijn hiermee al enige tijd bezig (= transitiedenken). Vraag: is het DB bereid om in een addendum op de begroting aan te geven of het Waterplan op een aantal onderdelen moet worden aangepast gezien de ambitieuze voornemens van het college? W&N ziet de noodzaak voor aanpassingen op het veenweidegebied, de Kaderrichtlijn Water, herstel van biodiversiteit. Portefeuillehouder Ruiters verzekerde dat het DB bereid is om na te denken over de toekomst middels het Strategisch Personeelsplan. Maar de vraag van W&N was: heeft het DB een visie ontwikkeld, welke opgaven ziet het college, kan daarop worden geanticipeerd (met organisatie, resultaten en producten)? Of zijn mutaties noodzakelijk en zo ja, welke? Voldoende water: op welke wijze gaat HHNK acteren in gebiedsgerichte processen? Het CHI heeft een plan van aanpak 'Veenweiden-strategie' vastgesteld en hierop zou worden doorontwikkeld. Hoe gaat het DB deze HHNK-strategie vormgeven en welk proces wordt in de diverse PPLG's voorzien en de eigen strategie? Biodiversiteit: klopt het dat de portefeuillehouder voornemens is om de monitor te gebruiken om het plan van aanpak 'Biodiversiteitsherstel' te updaten? Exotenbeleid: de fractie adviseert portefeuillehouder Hartog om geen eigen plan op te gaan stellen maar aan te sluiten bij het exotenbeleid dat al door de Provincie wordt opgesteld.

De voorzitter interrumpeert en wijst mevrouw Borgers erop, dat de tweede termijn bedoeld is voor het stellen van nieuwe/andere vragen dan in de eerste termijn. Het exotenbeleid is al aan de orde geweest en W&N vraagt een identiek antwoord.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) zegt een ander antwoord te vragen.

De voorzitter verzoekt mevrouw Borgers daarop de vraag opnieuw te formuleren.

- Portefeuillehouder Hartog meldde -aldus mevrouw Borgers (W&N) dat HHNK een eigen exotenbeleid gaat opstellen. Derhalve vroeg W&N waarom dat nodig is nu een andere overheid dit al aan het opstellen is.

De voorzitter verwijst naar het antwoord van portefeuillehouder Hartog: het exotenbeleid van de Provincie loopt niet volledig synchroon met dat van HHNK. De Provincie subsidieert en ondersteunt maar er is ook een verschil in taken tussen Provincie en HHNK.

- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) dankt de voorzitter voor deze verduidelijking. Gezond water: de fractie blijft van mening dat HHNK niet al het mogelijke doet. HHNK had immers vanaf 2015 maatregelen moeten treffen. Het Landbouwportaal is voor W&N niet voldoende en de fractie vraagt om een gebiedsgerichte werkwijze en aanpak. Voorts wil de fractie verifiëren of het correct is dat portefeuillehouder Ruiter heeft toegezegd dat hij zich gaat buigen over de mogelijkheid van een generatietoets? En zo ja, op welk moment kan die worden verwacht? De genoemde renderende investeringen zijn in het verleden gedaan: zijn er ook nieuwe?
- Muskusratten: mevrouw Van der Zijde (PvdD) zegt dat het waterschap Amstel, Gooi en Vecht net als HHNK onderdeel uitmaakt van het muskusrattenbeheer Noord- en Midden-Nederland. In het coalitieakkoord van AVG staat dat er wordt gestart met een preventiepilot. HHNK zou dus kunnen nagaan welke mogelijkheden er zijn voor een ander muskusrattenbeheer. Vraag is: waarom zou HHNK zich hierbij niet willen aansluiten als er een kans is dat de muskusratten niet hoeven te worden gedood en er uiteindelijk een natuurlijk evenwicht wordt bereikt en zij dus geen plaag meer zijn? Waterveiligheid dieren: de PvdD maakt uit de inbreng van het DB op dat men het een goede suggestie vindt om nog eens na te gaan hoe dieren bij overstromingen tijdig een veilig heengaan kunnen vinden (vluchtroutes, vluchtheuvels). De PvdD hoopt dat er op de thema-avond op 6 december nadere informatie wordt verstrekt.
- Mevrouw De Boer (BBB) benadrukt dat de fractie in de eerste termijn niet specifiek gevraagd heeft om bezuinigingen als zodanig maar bij de discussie over het binnen de perken houden van de belastingstijgingen, past onderzoek naar mogelijkheden om te kunnen bezuinigen. In een eerder gestelde technische vraag vroeg BBB al naar mogelijkheden om samen te werken met vissers ten behoeve van het monitoren en bemonsteren van gebieden. Mogelijk is er ook een meekoppelkans bij de verbetering van kades en dijken (plaatsing vissteigers) omdat op vislocaties veelal minder drugsafval wordt gedumpt (minder vervuiling leidt tot besparingen).
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat een aantal zaken 'samenvalt': het SPP, de Contourennota, het tijdsplan 2023-2027. Zijns inziens worden nieuwe ontwikkelingen hierin automatisch meegenomen, waarbij de portefeuillehouder verwijst naar zijn uitvoerige inleiding en oplegger. Vanaf 2024 komen in het kader van het nieuwe MJP ook die ontwikkelingen aan bod. Dat geldt ook voor de generatietoets, hoewel de portefeuillehouder niet bekend is met de exacte inhoud daarvan. Indien deze als zinvolle bijdrage wordt gezien, zal die zeker worden

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

meegenomen. Het DB 'is hierin heel open'. Men kan een generatietoets op diverse wijze duiden en vraagt Water & Natuur zekerheidshalve naar hun visie erop.

- De generatietoets is -aldus mevrouw Borgers (Water & Natuur) - een toets om in beeld te brengen of de rekening van de door het waterschap genomen c.q. uitgestelde besluiten wordt doorgeschoven naar toekomstige generaties. Vandaar de vraag of het niet verstandiger is om nu de belastingen te verhogen (ten behoeve van bijvoorbeeld de verbetering van de waterkwaliteit). Een aantal waterschappen betrekken bij beleidsvorming al de generaties en laten de watertoets meewegen bij de besluitvorming: moeten werkzaamheden nu of in de toekomst worden bekostigd? Het is dus een financiële toets.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) vindt dat de genoemde uitgangspunten lijken te suggereren dat HHNK nu geen goed beleid voert en toekomstige generaties opzadelt met de financiële gevolgen daarvan. Hij is het hiermee oneens maar het kan nooit kwaad om 'alles weer eens tegen het licht te houden'. Het DB staat hiervoor open. Bij het nieuwe MJP wordt e.e.a. besproken en de portefeuillehouder betwijfelt - althans op basis van de argumenten van W&N- de wenselijkheid voor een generatietoets maar hij vindt het niet onverstandig om na te gaan welke ontwikkelingen op HHNK afkomen. Kortom: hij doet geen toezegging over een generatietoets maar zegt wel toe dat HHNK meegaat met de ontwikkelingen die in het verschiet liggen.
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) interrumpeert en verwijst naar het bestaande MJP waarin staat dat HHNK de toekomstige generaties niet wil belasten. Vandaar het voorstel.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) vraagt waarom Water & Natuur deze vraag dan stelt als het MJP al duidelijkheid geeft.
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) legt uit dat zij erom vroeg gezien de implicaties voor de werkwijze van HHNK (een expliciete weging). Een aantal waterschappen vermeldt de generatietoets standaard op hun oplegvel, zodat het voor het CHI duidelijk is of kosten niet worden afgewenteld op de toekomstige generaties. En W&N stelt voor om deze werkwijze ook bij HHNK in te voeren.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) signaleert een wat semantische discussie en verwijst naar de Waterspiegel voor wat betreft de visie op toekomstige belastingen, de schuldenpositie e.d. Hij doet geen expliciete toezegging met betrekking tot de generatietoets maar: 'Ik denk dat we er gewoon uit gaan komen, mevrouw Borgers'. Hij gelooft haar op haar woord waar het de tekst in het MJP betreft en zegt tot slot: 'Het komt helemaal goed'.
Over de muskusratten lopen afspraken met andere waterschappen. De pilot van AVG is hem niet bekend. Hij herhaalt dat het CHI een eigen verantwoordelijkheid heeft, waarop de PvdD overigens niet heeft gereageerd. Het is wat makkelijk om te verwijzen naar een pilot en aan te geven dat er met een andere aanpak een evenwicht zal worden bereikt. Maar er komt echt geen evenwicht: waterschappen investeren miljarden in dijken en hij vindt het onbestaanbaar als de waterveiligheid vervolgens in gevaar wordt gebracht door ondermijnende muskusratten. Voorts is HHNK gehouden aan de solidariteit met andere waterschappen en eveneens daarvan afhankelijk. Als andere waterschappen hun taken op dit vlak niet naleven, krijgt HHNK te maken met de gevolgen.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) vindt het niet getuigen van loyaliteit dat HHNK niet bereid is om mee te doen met de pilot van AVG, een van de partners. Zij roepen buur-waterschappen expliciet om mee te doen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) herhaalt niet op de hoogte te zijn van deze pilot en 'het is een verhaal van u'.
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) interrumpeert en zegt dat deze onderdeel uitmaakt van het coalitieakkoord van AVG.

De voorzitter roept haar op niet door elkaar te praten. Op dit moment is deze pilot de portefeuillehouder niet bekend, maar als HHNK wordt benaderd, zal de vraag worden behandeld door D&H.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) vervolgt. Hij is altijd bereid om in het kader van bezuinigingen na te gaan of er kan worden samengewerkt.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) heeft de inbreng van BBB over de vissers gewogen als suggestie, niet als vraag.

De voorzitter veronderstelt dat BBB zal willen weten of zij bereid is de suggestie mee te nemen.

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) is altijd bereid om meldingen van vissers op te pakken, maar het waterschappen kan deze niet in dienst nemen om taken van het hoogheemraadschap uit te gaan voeren. Kortom: op dit onderdeel kan niet worden bezuinigd.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) beantwoordt de vragen van W&N: 1. Over de beschikbaarheid van zoet water staat op 8 november een thema-avond voor het CHI gepland. Op 16 november een open avond voor alle belangstellenden. Dit als voorbereiding op een notitie die ter inzage wordt gelegd en die in de eerste helft van 2024 in het CHI zal worden besproken. 2. Strategie binnen PPLG: het waterschap focust op een drietal onderwerpen die voor HHNK belangrijk zijn, te weten de veenweiden, waterbergingen en de blauwgroene-dooradering. Er is €800 miljoen aan subsidie beschikbaar en HHNK zal -bij kansen- de Provincie verzoeken om te participeren. Dan kan ook een beroep worden gedaan op de fondsen. De portefeuillehouder verwacht dat de PPLG kan bijdragen aan de verbetering van de Kaderrichtlijn Water en biodiversiteit.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) verzekert dat HHNK de website www.waterplanhhnk.nl steeds actualiseert. De mutaties worden pas ingevoerd en doorgevoerd in het WP nadat concrete plannen door het CHI zijn vastgesteld.
- Het Waterinnovatiefonds: portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat eerst intern wordt overlegd of er aanleiding wordt gezien voor een WIF-voorstel. Als men dit opportuun acht, kan zij pas aangeven op welk moment een voorstel kan worden verwacht. Monitor biodiversiteit: de uitvoeringsagenda toont wat HHNK doet. Pas nadat de juiste doelen concreet zijn geformuleerd, komt de monitor aan bod. Meer renderende investeringen: (toekomstig) beleid is hiermee niet volledig te dekken. HHNK staat ook voor taken die geld kosten: beloftes aan toekomstige generaties, kunnen niet automatisch via renderende investeringen worden bekostigd. Maar HHNK wil altijd geld verdienen met goede ingrepen zoals groen gas. In het MJP

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

staat dat HHNK verplicht wordt om energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van vijf jaar. Elk jaar probeert HHNK al 2% aan energie te besparen. HHNK wil ook het innovatieve Ketenpact gaan uitrollen (ten behoeve van effectievere rwzi's) in de hoop daarmee tarieven te kunnen beteugelen. Ook materialen worden al hergebruikt. Risicogestuurd onderhoud wordt uitgebreid en lijkt renderend.

De voorzitter concludeert vervolgens dat de begroting 2024 als bespreekstuk voor het CHI zal worden geagendeerd.

7. Verhogen tijdsbestedingsnorm leden Dagelijks Bestuur (23.0984205)

Voorliggend besluit:

1. De tijdsbestedingsnorm voor de leden van het dagelijks bestuur te aan te passen naar het maximum van de norm;
2. De datum van inwerkingtreding te bepalen op 16 mei 2023;
3. De 5 hoogheemraden per de gekozen datum een tijdsbestedingsnorm toe te delen van 0,8 fte;
4. Zo spoedig mogelijk een gewijzigde exploitatiebegroting 2023 en 2024 vast te stellen.

De voorzitter wijst erop het DB zich afzijdig zal houden bij de behandeling van het onderwerp en tijdens het CHI ook niet zal stemmen. De antwoorden op de gestelde technische vragen staan in iBabs.

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) vraagt of de dijkgraaf bereid is een korte toelichting te geven als portefeuillehouder en ondertekenaar van het voorstel.

De voorzitter zegt dat de dijkgraaf niet de portefeuillehouder is wat dit onderwerp betreft. Voorstellen worden overigens standaard ondertekend door de secretaris-directeur én de dijkgraaf.

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) beklemtoont dat het algemeen bestuur over het voorstel dient te besluiten. Hij vindt dat de portefeuillehouders hun functie indertijd op de toentertijd geldende voorwaarden zijn aangegaan. In de begroting zijn de voorziene extra kosten -als het voorstel wordt aangenomen- niet verwerkt en deze staan als pro memoriepost in het MJP. Er is dus een begrotingswijziging vereist. Als onderbouwing dient een brief van de Unie van Waterschappen en de portefeuillehouders zelf hebben zelf geen argumenten aangeleverd. Wel heeft portefeuillehouder Langeveld aangegeven dat de functie zeer veel tijd vraagt. Maar HHNK kent een monistisch stelsel en ook de AB-leden investeren zeer veel tijd aan het bestuurswerk. De fractie vindt de aanpassing en meer beloning niet passend bij de onzekere tijd: 'Dus blijf bestuurder op hoofdlijnen, deleger waar mogelijk'. Bovendien wordt er een managementassistent geworven ten behoeve van D&H.
Wethouders van gemeenten met 66.000-100.000 inwoners verdienen bruto €8.184 bruto en bij 0,6 fte wordt dat €4.910 bruto. Als de tijdsbestedingsnorm wordt verhoogd naar 0,8 fte wordt dat €6.547 bruto. Een aanzienlijke verhoging. Tot op heden is er sprake van een onderscheid in de onderlinge formatietoekenning maar die zou komen te vervallen.
De gewenste professionalisering zal niet alleen worden gerealiseerd met uitbreiding van de tijdsbestedingsnorm.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

De fractie kan zich evenmin vinden in doorvoering van het voorstel met terugwerkende kracht.

De fractie ziet wel in dat de portefeuillehouders zijn aangetreden in een nieuw tijdperk hetgeen inwerktijd vergt. Vandaar dat een evaluatie na één jaar wordt voorgesteld. BBW is benieuwd naar de visie van de andere fracties.

- De heer Nootebos (Water & Natuur) betreurt het dat alleen BBB heeft gereageerd op zijn eerdere bijdrage over de relatie tussen dit voorstel én MVO.
De voorziene salarisverhoging per hoogheemraad staat op jaar- en weekbasis gelijk aan het minimumloon van een 20-jarige. Gelet op de actuele maatschappelijke discussies over de bestedingen/draagkracht van huishoudens en de belastingverhoging door HHNK met 10,7% ligt het voorstel de fractie zwaar op de maag. Bij het aantreden van de portefeuillehouders zijn afspraken vastgelegd en in het coalitieakkoord is het voorstel ook niet vermeld. Het is ook anderszins niet aangekondigd. De fractie heeft dus moeite met het voorstel en de bepleite invoering met terugwerkende kracht. Het is ook een verkeerd signaal richting hardwerkende organisatie en in het licht van de moeite die het kost om collega's aan te trekken. Bestuurders dienen een voorstelfunctie te vervullen en daarin past deze salarisverhoging niet. Niet alle waterschappen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de tijdsbestedingsnorm te verhogen. De vijf hoogheemraden hebben er zelf bewust voor gekozen om op basis van 0,6fte de klus te klaren. De fractie stemt dus tegen het voorstel.
- Mevrouw Jellema (PvdA) weet dat de hoogheemraden vier tot vijf dagen per week besteden aan hun taken terwijl zij voor drie dagen mogen worden betaald. Zij roept de commissieleden op zich af te vragen hoe zij dit zelf zouden ervaren.
Het aantrekken van goede bestuurders vergt een passende bezoldiging. Overigens gaat het voorstel niet over een salarisverhoging maar om uren die al worden gewerkt worden en volgens het voorstel mogen worden uitgebreid.
In de coalitieonderhandelingen is deze uitbreiding niet besproken hoewel de regeling (uit Den Haag) wel in de lucht hing, maar niet officieel was gepubliceerd.
De regeling is per juni 2023 van kracht en de PvdA vindt het een goed moment om 'wat scheef is, recht te trekken. Een stap naar bestuurlijke volwassenheid'.
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) sluit zich volledig aan bij de inbreng van de PvdA.
- De heer Rooker (Ongebouwd) eveneens. Het betreft een ministerieel besluit dat na een jarenlange discussie weloverwogen is genomen.
- De taken van het waterschap zijn zwaarder geworden, aldus de heer Zoon (PvdD). Dijken en droge voeten zijn belangrijk, maar ook biodiversiteit, waterkwaliteit, dierenwelzijn en klimaat staan in de maatschappelijke belangstelling. Daarom is ook de bezoldiging van de algemeen bestuursleden al opgetrokken. De fractie begrijpt de verhoging van 3 naar 4 fte ook enigszins. Dit leidt ertoe dat er bijna sprake is van een fulltime functie voor een hoogheemraad. De dijkgraaf heeft aangegeven dat de taken zwaarder zijn geworden, maar is hij dan ook van mening dat nevenfuncties van de hoogheemraden tot een minimum dienen te worden beperkt?
Bestuurders zullen als het doorgaat, één extra werkdag per week erbij krijgen. De PvdD wil in een functioneringsgesprek de besteding van die extra dag willen bespreken om deze maatschappelijke taken te gaan invullen.
De PvdD vindt invoering met terugwerkende kracht niet passend en zou graag een andere datum zien. De fractie vindt de door Water & Natuur voorgestelde evaluatie

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

na één jaar geen goed idee. Als het AB vindt dat het DB zich optimaal moet kunnen inzetten voor HHNK, moeten zij daarvoor de komende drie-vier jaar de kans krijgen. Een 'sollicitatie' halverwege om extra uurtjes te kunnen doorvoeren, is onwenselijk.

- De heer Cramer (VVD) complimenteert de PvdA: 'Het is kennelijk in deze coalitie mogelijk om beeldvorming te hebben voorafgaande aan overleg met de coalitiegenoten'. Maar de VVD is het volstrekt eens met de PvdA in deze. Er dient te worden betaald naar gelang het aantal gemaakte werkuren. In het kader van de discussie over de begroting, is de VVD wel bereid na te denken over een inperking van de periode met terugwerkende kracht. Maar centraal staat dat mensen moeten worden betaald voor hun werk, ook als dat werk in het verleden betreft. Maar de VVD had liever gezien dat het onderwerp eerder was geagendeerd maar ook in dat geval had de VVD het voorstel gesteund.
- De heer Kramer (BBB) sluit zich aan bij de PvdA, Waterplatform GW&L en de VVD. Evaluatie na één jaar is onwenselijk. BBB vindt het verstandig om een besluit te nemen voor de langere termijn, zoals ook betoogd door de Partij voor de Dieren. AB-leden kregen bij hun aantreden ook een salarisverhoging en waar het dit voorstel betreft: het gaat om de verhoging van het urencriterium. Daarom gaat de BBB akkoord.
- De heer Frowijn (CDA) citeert een artikel in het Noordhollands Dagblad over de bezoldiging van de vijf hoogheemraden waarin sprake is van een verkeerd signaal (belastingverhoging versus een salarisverhoging met 30%). In de keuzewijzer bij het MJP wordt gesproken over de bezoldiging van het DB, ligt nu een voorstel voor de aanpassing van de tijdsbestedingsnorm voor. Het mag sympathieker klinken maar eigenlijk gaat het over hetzelfde. Er ligt een voorstel om inwoners bijna 11% meer belastingen te laten betalen en tegelijkertijd kent het zittende DB zichzelf een salarisverhoging van ongeveer 30% toe. Een verkeerd signaal en de fractie kan zich evenmin vinden in de onderbouwing van het DB: de tijdsbesteding van DB-leden zou een hoger salaris rechtvaardigen. Het CDA vindt dit een drogreden. Bij het aantreden is bewust gekozen voor vijf hoogheemraden om zodoende de werkdruk voor individuele DB-leden te reduceren. In het voorstel staat dat de huidige DB-leden onevenredig veel tijd besteden aan hun taken. Het CDA kan zich voorstellen dat zij op dit moment een hoge werkdruk ervaren gezien de inwerkperiode. Het CDA vindt dat dit een structurele salarisverhoging niet rechtvaardigt. Sowieso vindt het CDA het op dit moment een verkeerd signaal. Tijdens het fractievoorzittersoverleg over de hoogte van de vergoeding voor AB-leden werd geconcludeerd, dat men niet voor de hoogte van een vergoeding, bestuurder wordt. Dus wil de fractie een correct signaal afgeven en het voorstel intrekken en het na één jaar opnieuw te agenderen op basis van een evaluatie over de tijdsbesteding door DB op dat moment (na de inwerkperiode).
- De heer Aerts (50PLUS) gaat akkoord met het voorstel, inclusief de invoering met terugwerkende kracht. De fractie vindt dat mevrouw Jellema e.e.a. uitstekend heeft gemotiveerd. Terzijde vindt 50PLUS het zeer storend dat de minister slechts een half besluit heeft genomen en de feitelijke beslissing aan de bestuurders van de waterschappen heeft gelaten.

De voorzitter biedt de commissieleden de gelegenheid op elkaar te reageren.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- Mevrouw Jellema (PvdA) is het eens met de laatste kanttekening van 50PLUS. Zij merkt erop dat de wedde van de leden van Provinciale Staten de afgelopen 25 jaar ongewijzigd bleef en pas recentelijk is geïndexeerd (32% over 25 jaar). Mevrouw Jellema is blij met de adhesie van andere fracties, met name ook van de VVD. Het CDA had het steeds over een 'salarisverhoging' maar het is een uitbreiding van uren tegen een gelijkblijvend salaris per uur en de PvdA vindt het woord 'salarisverhoging' dan ook niet aan de orde.
- De dijkgraaf wil zich als onafhankelijk voorzitter niet uitlaten over de vraag van de PvdD die zijn mening vroeg over de beperking van nevenfuncties en hij wil zich verre houden van de politieke discussie. Wel benadrukt hij dat als mensen die in deeltijd werken voor hun inkomen zijn aangewezen op nevenfuncties, dit leidt tot forse planning-technische problemen voor het waterschap én de buitenwereld. Hij vindt het ook van belang dat het primaat van DB-leden bij het waterschap ligt (hun bestuursfunctie) en dat zij 'daar vol voor moeten kunnen gaan'. Ook benadrukt hij dat hij dijkgraaf is van een organisatie met circa 850 medewerkers, 30 DB-leden en 1,17 miljoen ingelanden. En een begroting van €345 miljoen. In zijn voorgaande functie was hij burgemeester van een gemeente met 20.500 bewoners, een begroting van €50 miljoen. Maar wel met vier fulltime wethouders (bij wet toegestaan). Dus waarom zouden 3 hoogheemraden (qua uren) dan toereikend zijn voor HHNK?
- De heer Frowijn (CDA) zegt in reactie op mevrouw Jellema, dat hij met betrekking tot het gebruik van het woord 'salarisverhoging' verwees naar de keuzewijzer (zie 2.11.). En het voorstel gaat uiteindelijk toch over een salarisverhoging, ondanks de andere woordkeuze.
- De heer Kramer (BBB) zegt dat het CDA dan wel kan aangeven slechts te hebben verwezen naar een tekst, 'maar u neemt de woorden toch zelf in de mond en wees kritisch is wat u meeneemt in uw toelichting'. Er wordt niet over een salarisverhoging gesproken maar over een parttime-percentages dat wordt verhoogd.
- De heer Zoon (PvdD) begrijpt niet waarom Water & Natuur zo faliekant tegen het voorstel is, zeker nu de maatschappelijke druk op het waterschap zo toeneemt. Hoe kan HHNK volgens Water & Natuur goed geleid worden met drie DB-leden?
- De heer Nootebos (Water & Natuur) zegt dat het waterschap een beheerorganisatie is met veel inzet in de uitvoering zelf. Dat stelt andere eisen dan het geval is bij gemeenten. De fractie gelooft dat de tijdsbesteding het eerste half jaar fors is en de 0,6% soms zal overstijgen. Maar de werkdruk was aan de voorkant al bekend en daarom werd gekozen voor vijf hoogheemraden.

De voorzitter verzoekt de heer Nootebos niet zijn hele betoog te herhalen.

- De heer Nootebos (Water & Natuur) zegt dat hij klaar is met zijn inbreng.
- Mevrouw Jellema (PvdA) dankt de dijkgraaf voor zijn heldere uitleg. Het waterschap is echt toe aan een duaal systeem met fulltime portefeuillehouders. Zij vindt een professionalisering eveneens hard nodig.
- De dijkgraaf zegt dat ook een monistisch stelsel professionals niet uitsluit.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- Mevrouw Jellema (PvdA) erkent dat dit het geval is. Maar de waterschappen zullen zich zeker gaan ontwikkelen en professionaliseren. Daarin past ook dat er wordt betaald naar rato van de werkzaamheden.

De voorzitter inventariseert de meningen: kan het als hamerstuk of bespreekstuk worden geagendeerd?

- De heer Nootebos (Water & Natuur) wil het vooralsnog als bespreekstuk bestempelen. Als de fractie geen motie/amendement indient, zal dit worden doorgegeven.

De voorzitter concludeert dat het dus als bespreekstuk zal worden doorgeleid. Vervolgens geeft zij het woord aan portefeuillehouder Beemsterboer voor de beantwoording van een eerder gestelde vraag over De Drieban en de rol van LTO en HHNK.

- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt dat het HHNK het initiatief heeft genomen voor het plan zoals voorgelegd. W&N heeft gelijk dat de beschrijving niet geheel klopt. LTO nam het voortouw en HHNK volgt het LTO en werkt daarmee nauw samen voor wat betreft dit plan. Dat had duidelijker moeten worden vermeld.
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) had verwacht dat de portefeuillehouder tijdens de concernrapportage hierop zou terugkomen. Daar is een uitwerking gegeven op De Drieban. Het is evident dat LTO een prominente rol heeft gezien de vele agrariërs in het gebied maar HHNK dient volgens W&N een sturende rol te vervullen in dit gebiedsproces (zie ook de toezegging van de voormalige portefeuillehouder om met meerdere partijen in gesprek te gaan). W&N hoopt dat ook de portefeuillehouder het dus meer ziet als een proces/traject van HHNK.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) herhaalt: er is in overleg besloten dat LTO het voortouw neemt. HHNK werkt nauw samen met LTO en volgt de ontwikkelingen met een kritische blik.
- Mevrouw Borgers (Water & Natuur) interrumpeert. Dit is niet in overeenstemming met eerdere toezeggingen: HHNK zou het voortouw nemen en LTO heeft daarin uiteraard een rol. Maar de leiding ligt bij het waterschap.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt toe dat hij hier op een later moment terug zal komen. **Toezegging.**

Bespreekstukken

De voorzitter vraagt -gelet op de tijd- of de commissies de diverse rapportages alsnog wenst te behandelen dan wel wil verschuiven. Uit de signalen maakt zij op, dat de agenda kan worden afgewerkt.

8. Tweede concernrapportage 2023 (23.0887630) (ter informatie, niet ter besluitvorming)

In de concernrapportage staan de financiële effecten ten opzichte van de begroting. De concernrapportage wordt door D&H vastgesteld. Volgens toezegging wordt deze ter informatie aan de commissies gestuurd, aldus de voorzitter.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): in de concernrapportage wordt aangegeven dat er sprake is van grote verschillen/verschuivingen en van een positief exploitatiesaldo. Het is wel een incidentele sluiting van de structurele kosten. Deze maand wordt duidelijkheid verwacht over de datum waarop het Rijk overgaat tot uitbetaling van het gascontract.
- De heer Nootebos (Water & Natuur) vindt het verwarrend dat incidenteel/structureel door elkaar staan. Dat maakt de beoordeling complex. Door de structurele rentebaten is er nog een positief saldo. Maar W&N maakt zich zorgen over de toekomst gezien de krappe reserves en de incidentele baten. Hij adviseert om de Rekenkamercommissie kritisch te laten kijken naar de reservepositie.
- De heer Van der Laan (PvdA) levert -indachtig zijn favoriete quote, uitgesproken door staatsman Van Oldenbarnevelt in 1609 op het schavot vlak voor zijn onthoofding: '*Houd het kort*' – een beknopte inbreng. In de concernrapportage 1ste en 2de trial staan 115 smileys voor prestaties en mijlpalen. In het 1ste 18 blauwe (achterstand maar die wordt in 2023 ingelopen), 10 rode (planning wordt niet gehaald in 2023). In de 2de ook 115 smileys, waarvan 5 blauw maar 17 rood. Een zorgelijke achteruitgang die de vraag oproept: 'Is HHNK nog wel in control?'
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) is het eens met de PvdA. Pagina 9: '*Doorschuiven vrijval van reserve Amsterdam-Noord naar 2024*'. Het bedrag staat niet in de jaarschijf 2024 van het MJP 2024-2027. Klopt dat? Zo ja, dan zijn er gevolgen voor het exploitatieresultaat 2024 en dus de tarieven?
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) zegt dat veel tijd is besteed om de commissies optimaal te informeren. Maar de rapportage geeft geen antwoord op vragen als: loopt alles volgens plan, zijn er problemen die moeten worden gedeeld met het CHI? Zijn de 17 rode smileys echt de problemen? Is actie vereist? Op basis van dit overzicht, de begroting en het MJP weet de fractie nog steeds niet of HHNK in control is. Maar daar wordt aan gewerkt (via de Rekenkamer dan wel de Auditcommissie).
- Mevrouw De Boer (BBB) zegt dat de schommelende prijzen een effect hebben op de terug-levering van energie uit zon en wind. Is er bij benadering aan te geven of een accupakket voor energieopslag een uitkomst kan bieden? Pagina 41: '*Energiebelasting op gasverbruik SDI. De SDI is een gasgestookte turbine die zowel warmte als elektriciteit produceert. Als een bepaald rendement wordt behaald, is het gasverbruik vrijgesteld van energiebelasting. In 2022 is besloten om de SDI minder gas te laten verbruik zodat de CO2-uitstoot wordt verminderd. Hierdoor is deze minder efficiënt en wordt niet het benodigde rendement voor vrijstelling behaald.*' Betekent dit echt dat HHNK ten behoeve van de belastingen meer zou moeten gaan uitstoten?
- De heer Frowijn (CDA) ziet een positief exploitatiesaldo van €1,1 miljoen. De begroting bedraagt bijna €300 miljoen dus is er best goed begroot nu dit slechts 0,36% bedraagt. Maar het CDA kan dit niet plaatsen gezien de volgende zin: '*Het positieve saldo wordt veroorzaakt door de hoge onzekerheden als gevolg van de geopolitieke situatie.*' In deze rapportage noch in de HWBP-rapportage staat ook maar één woord gewijd aan Uitdam terwijl er de nodige acties noodzakelijk waren om het vertrouwen in HHNK te herstellen. Graag een uitleg. Is het herstel van vertrouwen nog wel een prioriteit voor de huidige portefeuillehouder Waterveiligheid? Het CDA is tevreden over de uitkomsten van overleg met Rijkswaterstaat over de Natte Noordkop en het verhogen van het waterbewustzijn via de

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

Waterbazencampagne. De fractie roept het DB meer aandacht te vestigen op de mogelijkheden om de vergaderingen via de livestream te volgen. Pagina 22: *'Het onderhoud van stedelijk water is overgenomen van de gemeenten Schagen en Dijk en Waard. We zijn gereed om ook het stedelijk water in Texel, Koggenland, Alkmaar en Medemblik dit jaar over te nemen. Dit stond aanvankelijk gepland voor 2022. Door een vertraging die eerder is ontstaan, worden de laatste gemeenten in 2024 overgenomen.'* Waardoor is die vertraging ontstaan? Pagina 22: *'Door niet ingevulde vacatures verschuift de actualisatie van peilbesluit Callantsoog naar volgend jaar.'* Het CHI wordt dus geconfronteerd met krapte op de arbeidsmarkt. Wat als dit ging om een uitgestelde dijkversterking? Dus: betrek het CHI aan de voorkant bij de bepaling van prioriteiten. Zie ook pagina 29 (nieuwe ambities kunnen niet worden gerealiseerd op de zuiveringen). Vraag: wil HHNK dit? Pagina 28: *'Dagelijks sturen we op de minimalisatie van onze emissies naar de omgeving op basis van vastgestelde ambities en wettelijke eisen. In 2023 doen we dit voor het gehele gebied op uniforme wijze.'* Graag uitleg bij de rode smileys. Pagina 35: *'De reductie van 15 procent gasverbruik op de SDI is nog niet gehaald omdat eerst nader onderzoek nodig was of de SDI met minder gas blijft werken. Dit onderzoek is nu afgerond. Op korte termijn zal de SDI 15 procent minder gas verbruiken.'* Vraag: waarom is geen prioriteit gegeven aan het sneller afronden van het onderzoek zodat er eerder minder gas had hoeven te worden gebruikt?

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) ziet het stuk als peilmogelijkheid voor het CHI om mede te bepalen of HHNK in control is. Hij vindt dat de teksten een duidelijke uitleg geven bij de vermelde smileys, ook in het geval van rode. Het klopt dat ook HHNK geconfronteerd wordt met krapte op de arbeidsmarkt. In MJP én begroting wordt hieraan extra aandacht besteed ter voorkoming. Vraag over Amsterdam Noord: zie de begroting pagina 65. Het betreft een afkoopsom van Amsterdam Noord bij overdracht van de wegen en deze is vrijgevalen en opgenomen in de egalisatiereserve.
- De heer Dickhoff (Waterplatform GW&L) mist deze post in het MJP.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zal de vragen van de BBB schriftelijk beantwoorden. SDI en 15% reductie: het eerste onderzoek leek hoopgevend maar na gebleken complicaties moest een extra onderzoek worden verricht. Sneller was niet mogelijk.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) zegt dat bij sommige gemeentes vertraging optrad bij de overname van stedelijk water (noodzaak om in te meten; krapte bij inmeetbureau; extra overleg). Naar verwachting wordt alles in 2024 afgerond.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Uitdam maakt deel uit van het project Markermeerdijken. HHNK voert constructief overleg met de Dorpsraad in een plezierige sfeer. Eind november wordt met het hele dorp gesproken over de stand van zaken. Maar er zijn natuurlijk obstakels en wat irritaties maar HHNK is mede afhankelijk van de natuur en de plaatselijke natuurlijke omstandigheden. Maar de portefeuillehouder zegt dat Uitdam echt ruim aandacht krijgt.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt dat het peilbesluit Callantsoog is veroorzaakt door de capaciteit.

De voorzitter constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

9. Tweede programmarapportage HWBP 2023 (23.1004998) (ter informatie, niet ter besluitvorming)

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) gaat in 2024 een themasessie over het HHWP beleggen. Enkele aandachtspunten: 1. voor de versterking van de Markermeerdijken is een speciale app ontwikkeld ten behoeve van de bewoners; 2. in juni is het eerste deel van het stadsstrand in Hoorn vervroegd geopend; 3. Project Oever-Den Helder is vertraagd door twee nader uit te voeren onderzoeken naar grondwaterstanden in de dijk en de aanwezigheid van een brede diepere stroomgeul in de ondergrond. In 2024 kan het projectbesluit worden opgesteld. Het project voldoet aan de Omgevingswet.
- De heer Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) is benieuwd naar de geïnterviewde verbeterpunten inzake de Markermeerdijken ten behoeve van toekomstige opleveringen.
- De heer Lap (Waterplatform GW&L) verwijst naar pagina 12: *'In augustus heeft een werkbezoek plaatsgevonden aan de Schellingwouderdijk. De portefeuillehouder Waterveiligheid en programmamanager HWBP kregen een presentatie over de projecten Schellingwoude en Durgerdam.'* De heer Lap zegt dat bij de IJtunnel al jaren heel veel grote woonboten en oude schepen liggen afgemeerd voor de dijk. Vormen deze een potentiële dreiging voor de dijk? Zijn er vergunningen verstrekt voor de boten, trappen en voorzieningen op de dijk?
- De heer Rooker (Ongebouwd) vraagt of dijkverzwaring Durgerdam richting 2035 wordt opgeschoven? Pagina 10: *'In de bodem onder de Balgzanddijk is een stroomgeul aanwezig welke breder en dieper is dan eerder werd verondersteld.'* Is deze onder de dijk of langs de dijk aanwezig?
- De heer Zoon (PvdD), pagina 14: *'Er staan diverse gesprekken gepland met de Port of Den Helder en de gemeente Den Helder om te komen tot een Samenwerkovereenkomst (SOK). Deze SOK is noodzakelijk voor het realiseren van de meekoppelkansen - de verbreding van de kade - aan het Nieuwe Diep. De SOK zal naar verwachting begin 2025 samen met het voorkeursalternatief bestuurlijk worden vastgesteld.'* Op welke meekoppelkansen wordt gedoeld. Op Tendersnet staat slechts dat het er maximaal vijf mogen zijn. Geeft HHNK sturing aan deze meekoppelkansen en zijn er bijvoorbeeld risico's (milieu, financieel)? De PvdD is niet tegen meekoppelkansen mits zij bijdragen aan de natuur- en waterdoelen.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt dat een divers proces aan een 'levende dijk' als de Markermeerdijken altijd verbeterpunten oplevert en dat er ook altijd wordt geëvolueerd én geleerd van elk traject en dat geldt ook voor de communicatie met bijvoorbeeld Uitdam. Schellingwoude: er is aandacht voor de situatie ter plekke ('een beetje een status aparte'). Er is sprake van 'wildgroei' rond/op de dijk en beleid is dus gewenst. Hierover wordt nader overlegd ook met de betrokkenen. Durgerdam is uitgesteld naar 2035: het voortraject is door de gemeente/bewoners afgewezen. HHNK zette in op een vooroeverversteving maar die blijkt niet haalbaar. De dijk is zeer kwetsbaar. Er is gekozen voor tijdelijke veiligheidsoplossingen. Er is een oefening gehouden ter voorbereiding op slecht weer met wind uit de verkeerde hoek (in dat geval wordt de dijk opgehoogd met zandzakken tegen overstromingen). De dijk is vooralsnog waterveilig. Over tien jaar wordt opnieuw bekeken of de funderingen van de woningen bestand zijn tegen het zware noodzakelijke werk voor de dijk.

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

De stroomgeul loop inderdaad langs de Balgzanddijk. Met deze oude stroomgeul wordt rekening gehouden bij de versteviging van de dijk. In 2024 wordt een voorstel voorgelegd.

De havendijk Den Helder: HHNK gaat de kade ter plekke verbeteren en onderhouden en HHNK heeft gevraagd om nadrukkelijk te kijken naar meekoppelkansen zodat HHNK daarmee rekening kan houden. Zowel het Maritiem Cluster als de gemeente weten dat deze het waterschap geen extra geld gaan kosten. Als men de kade 10 meter wil verbreden, voert HHNK het werk uit op hun kosten.

Risico's voor milieu: het milieu/stikstof wordt altijd meegewogen ook in het geval op termijn zou worden overwogen om de Moormanbrug te gaan verleggen.

- De heer Frowijn (CDA) ondersteunt de inzet van de portefeuillehouder voor het zorgvuldig proces met betrekking tot Durgerdam. Hij verwijst naar de uitzending van Pointer over de versterking van de Lekdijk en de door bewoners geëiste schadevergoeding. Fijn dat HHNK een zorgvuldig traject doorloopt met Durgerdam.

10. Programmarapportage Regieprogramma's Wateropgave (WO), Verbetering Boezemkades (VBK), Ruimtelijke Adaptatie (RA), Kaderrichtlijn Water (KRW) (23.1008598) (ter informatie, niet ter besluitvorming)

De voorzitter zegt dat dit onderwerp onder drie portefeuillehouder valt. Er is geen toelichting noodzakelijk.

- De heer Frowijn (CDA), pagina 5: *'In het MJP 2024-2027 en de begroting 2024 is meer budget aangevraagd voor deze hogere aanbesteding van Starnmeer en de verhoogde prijzen door hyperinflatie.'* Het CDA kan deze posten niet vinden in het MJP.
- Mevrouw Zuurbier-Oudhuis (BBB) complimenteert het college met de gerealiseerde subsidies voor diverse projecten. Vraag: wie gaat er binnen HHNK over de subsidies? Diegene wordt aangespoord actief te blijven gezien de bedragen die ermee zijn gemoeid.
- De heer Zoon (PvdD): er wordt gesproken over hyperinflatie, maar de GGW-index (grond-, weg- en waterbouw) is vanaf begin 2022 vrij stabiel. Heeft HHNK slecht aanbesteed of is de GGW-index geen geschikte maatstaf?
De Starnmeer wordt als positieve PPLG-maatregel bestempeld waar goede resultaten zijn behaald. Maar inwoners geven andere signalen: gedempte sloten zaten vol met leven en zijn niet gelijkwaardig vervangen; het landelijk gebied is aangetast. De dijk is versterkt maar de sloot is overleden.
Status project in rapportage is onduidelijk: het kost meer, duurt langer, e.d. Graag uitleg.
Gebiedsproces De Drieban: moet HHNK bij normoverschrijdingen niet opsporen én handhaven? De PvdD maakt zich zorgen over het project en is niet gelukkig dat LTO de leiding heeft. De fractie vindt dat juist HHNK stevig moet sturen op de doelen van het waterschap (natuurinclusief en biologisch).
- Mevrouw Van Roijen (Waterplatform GW&L) wijst op de kostenoverschrijding van €400k bij het Landbouwportaal. Er is onlangs besloten tot een verlenging tot eind december 2024. Zie pagina 28: *'Het verschil wordt met name verklaard vanuit het Landbouwportaal door een overschrijding van € 0,4 miljoen. Deze wordt veroorzaakt door € 1,6 miljoen lagere kosten en een voorgenomen overheveling van € 2*

Datum/vergadering

01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

miljoen naar de reserve budgetoverheveling. Dit is in overeenstemming met voorstel verlenging Landbouwportaal.' Graag uitleg. In de concernrapportage is sprake van €1,3 miljoen (hier €1,6 miljoen) en €700k (hier €400k). Graag uitleg over het verschil.

- De heer Nootebos (Water & Natuur) zegt dat tijdens recente metingen bij De Drieban forse overschrijdingen zijn geconstateerd (ammoniak). Pagina 24: *'In de Drieban meten we al jarenlang overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in het Oppervlaktewater.'* Wordt er wel gehandhaafd? Het is onwenselijk om het gebiedsproces te gebruiken om niet te handhaven maar wel met elkaar 'te gaan theedrinken'. Actie is echt noodzakelijk.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zal de vraag over het Landbouwportaal schriftelijk beantwoorden. **Toezegging.**
- De dijkgraaf zegt er wordt gesproken over overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen. 'Overschrijdingen' betekent niet automatisch dat er ook per definitie sprake is van een overtreding. Het kan zijn dat er binnen de regels wordt gehandeld maar dat er wel sprake is van overschrijdingen van de norm. Hij zoekt e.e.a. uit en zegt een schriftelijke beantwoording toe. **Toezegging.**
- De heer Nootebos (Water & Natuur) wijst erop dat hierover al vragen zijn gesteld op 28 september 2023 maar dat deze nog niet zijn beantwoord.

De voorzitter weet dat er vertragingen zijn in de beantwoording. Zij zegt toe dat de organisatie e.e.a. uitzoekt en dat de vragen worden beantwoord.

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) zal de complimenten over de subsidies doorgeven aan de organisatie. Vanuit het Rijk ontving HHNK ten behoeve van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie €11,7 miljoen subsidie voor het hele werkgebied. De regio's zelf dragen €14,3 miljoen bij. En de eigen subsidieregeling van HHNK wordt gebruikt om zaken aan te jagen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) stelt dat HHNK duidelijk profijt heeft van de aangestelde medewerker 'subsidies'. De extra fte is renderend. Starnmeer: de portefeuillehouder weet niet wat de reacties zijn van de omgeving. Er is sprake van inflatie (zie het MJP). Er is door de aannemer vervroegd opgeleverd (binnen twee in plaats van drie jaar).
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt dat er naast inflatie ook werk-met-werk is uitgevoerd. Dit is naar voren gehaald door de aannemer. Waardoor grond kon worden benut en HHNK op de langere termijn goedkoper uit is (op de korte termijn duurder).
- De heer Zoon (PvdD) vraagt om in de nieuwe update meer uitleg te geven over het project Starnmeer.

De voorzitter ziet beide betrokken portefeuillehouders instemmend knikken.

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

11. Tweede programmarapportage Uitvoeringsprogramma Baggeren 2023 (23.1006455) (ter informatie, niet ter besluitvorming)

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) beantwoordt twee eerder gestelde vragen. 1. (PvdD): *'Welke baggeractiviteiten zijn er uitgevoerd tijdens het broedseizoen'*. Antwoord: slechts op zeer beperkte schaal. HHNK mag het hele jaar baggeren tenzij dit leidt tot verstoring van dieren. HHNK volgt altijd de gedragscode, de Richtlijn Wet natuurbescherming opgesteld door de UvW en een aanvullend werkplan. Bij elk werk wordt samengewerkt met een ecooloog en er wordt tijdens uitvoering toezicht gehouden. 2. *'Wat is de afweging geweest om toch tot baggeren over te gaan tijdens het broedseizoen?'*. Het betrof kleinschalig baggerwerk waarbij HHNK de bagger eerder niet kon wegzetten. Er zijn uiteraard geen broedende dieren verstoord.
- Mevrouw Jellema (PvdA), pagina 3: *'De verwachting is dat er in 2023 in totaal 385 kilometer waterloop wordt gebaggerd. Dit is 26 kilometer meer dan de T1-prognose. De netto-uitgaven zijn per saldo 14% hoger dan medio 2022 is geraamd. Dit komt door extra werkzaamheden, prijsstijgingen en extra kosten voor de inrichting van het nieuwe baggerdepot in Den Helder.'* Vraag: waar wordt dit gerealiseerd en hoe verloopt e.e.a.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) is content met de heldere rapportage. Over de in 2023 aanbestede baggerwerken wijst hij op een probleem met een bepaalde firma inzake het Amstelmeer waarmee het contract vanwege hoog opgevoerde kosten is ontbonden. Is er intussen opnieuw aanbesteed?
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) zegt dat bij stedelijk baggeren altijd een baggerdepot in de buurt wordt aangelegd. Voorts verwijst zij BBW naar pagina 4 voor het antwoord. In 2024 wordt er opnieuw aanbesteed.

Procedurele zaken

12. Vaststellen verslag en actielijst gezamenlijke Commissie BMW en W&I van 04 oktober 2023 (23.1050237)

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform GW&L) vraagt een aanpassing van de alinea op pagina 16: *'Waterparagraaf: portefeuillehouder Hartog beklemtoont voorts dat zij niet heeft toegezegd om deze in alle stukken te gaan opnemen. Zij vindt het wél raadzaam om samen te bespreken hoe hiermee om te gaan. Toezegging.'* Zij gaf in deze vergadering aan, dat als men een waterparagraaf wenselijk vindt, hierover met elkaar in gesprek moet worden gegaan. De zinsnede: *'Maar er wordt altijd al nagegaan -bij al het werk dat van invloed is op waterlichamen- wat de effecten zijn op het watersysteem'* is correct. De toezegging op pagina 39 (dat er een Waterparagraaf gaat komen bij alles wat HHNK doet) zal worden aangepast.

De voorzitter constateert dat de notulen en actielijst overigens ongewijzigd worden vastgesteld.

13. Sluiting

Hierop dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun inbreng en sluit daarop de vergadering.

(22.25 uur)

Datum/vergadering
01 november 2023 gezamenlijke commissies W&I en BMW

Nr.	Agendapunt en acties per 01 november 2023	Door	Klaar
1.	1/ CHI spoedig informeren over stand van zaken afspraak met Rijkswaterstaat en de hun opdracht met Boskalis-Van Oord.	Langeveld	
2.	4/ Brief Rijk aan de Provincie over het PPLG-plan/KRW-maatregelen: effecten van verdroging op Natura 2000-gebieden nagaan tevens kijken of HHNK steken heeft laten vallen.	Beemsterboer	
3.	5/ De informatieve rapporten (zoals onderzoek naar organisatie uit 2021) verspreiden.	Ruiter	
4.	Mondelinge vragen/De Drieban: CHI informeren of HHNK of LTO het voortouw neemt bij Pilot De Drieban. Er is in overleg besloten dat LTO het voortouw neemt. HHNK werkt nauw samen met LTO en volgt de ontwikkelingen met een kritische blik. Dit zou niet zijn zoals toegezegd.	Beemsterboer	
5.	10/ Er is onlangs besloten tot een verlenging van het landbouwportaal tot eind december 2024. In het voorstel toen en in de rapportage nu staan andere bedragen. Uitleg geven over het verschil <i>Deze wordt met name verklaard vanuit het Landbouwportaal door een overschrijding van € 0,4 miljoen. Deze wordt veroorzaakt door € 1,6 miljoen lagere kosten en een voorgenomen overheveling van € 2 miljoen naar de reserve budgetoverheveling. Dit is in overeenstemming met voorstel verlenging Landbouwportaal.</i> In de concernrapportage is sprake van €1,3 miljoen (hier €1,6 miljoen) en €700k (hier €400k).	Beemsterboer	
6.	10/ 'Overschrijdingen' betekent niet automatisch dat er ook per definitie sprake is van een overtreding. Het kan zijn dat er binnen de regels wordt gehandeld maar dat er wel sprake is van overschrijdingen van de norm. Dit wordt nagezocht.	Bosma	Via wekelijkse zending 23/11
7.	10/ Bij update meer uitleg geven over het project Starnmeer.	Beemsterboer	